

SANVAITINIS LAIKRASČIUS.

Nr. 43

BROOKLYN, N. Y., 22 d. Spaliu (October) 1903 M.

METAS III.

Entered at the Post Office at Brooklyn, N. Y., March 6, 1901, as second class of mail matter, under the Act of March 3, 1879.

Prie „Socializmo Persimainymo“.

Parasė Antanas K.

(Taša.)

Krikszczioniszkoji¹ demokratija gyuoja geriausiai tenai, kur yra prasiplatinęs socializmas. Nėra ko stebėtis: socializmas paszaukė ją prie gyvasties. Tokiu budu yra ji nekaipo antiteza socializmo — ne toje prasmeje, kad eitu visur ir visame kame priesz socializmą, bet kad prie panaszaus siekio eina kitais, szvelnesniais ir teisingesniais keliais.

Mums turi būti akyva, kad ne per tolimoje nuo Lietuvos Galicijoje ir po įtekme socialistizkos propagandos, tris vyskupai davė paliepinus platinti tarp žmonių krikszczioniszkąją demokratiją. Ilgame ir gan skystame straipsnyje²), d-ras W. Czerkawski aiskina tris rasz-tus: arcivyskupo Teodorowiczio, arcivyskupo Bilczewski'o ir vyskupo Pelczar'o. Paduosiu czia kai-kuriuos iszistarimus tu pažnycios kunigaikszczy, kurie gali užmesti sziokią tokią szviesą ant tikrųjų norų ir siekių krikszczioniszkosios demokratijos:

„Agitacija nesako žmonėms: jūs esate pavargę, bet sako: jūs esate nuskrįausti — ir isztiesų negali būti parinktas geresnis ir pasekingesnis szvauskmas atsiekimui to tikslo, kurio nori atsiekti tie, ką ji yra iszdavę.“ (Arciv. Teodorowicz.)

„Jei kunigai nori turėti įtekme ant savo laikų, turi žiūrėti jų sriovį ir rei-

kalavimų, o idant galėtų jų žiūrėti, turi juos pažinti. . . . Jūsų veiklumas turi būti pritaikintas prie laiko reikalavimų. Badai guviausiu szirdies muszimu yra draugijos klausimas. Valanda atėjo ir Leonas XIII meta szauksmą nuo Vatikano augsztybių: Eikite į žmones. Isigilinkite į mislį didelio popieziaus ir supraskite, kad yra galimas ir reikalingas ir jau padarytas susivienijimas su ta demokratija, kurią galima suimti supratime, juog žmonėms reikia platesnių apskriczių szviesos, didesnių jų doriszkų ir dvasi: zkų tobulinymųsi ir kaskart didesnės sąmonės teisingumo jų ivesų, kaipo valstiecių.“ (Tas pats.)

„Ne socialistai prasimanę sziszdie-nyzstąj socializšką klausimą, ir ne noras, bet vargas priviliojo darbininkus po raudona vėliava. (Arcivyskupas Bilczewski).

Tas pats bažnycios kunigaiksztsis sziteip apribuoja krikszczioniszką demokratiją:

„(Yra tai) darbas prie sugražinimo lygsvaros ir susitaikymo tarpų savęs visų draugijos kliausių ant pamatų krikszczioniszkos teisybės ir meilės, ypacz rupestis ir pasistengimas, kad reikia kuogreicziausiai pakelti vargin gesnius sluogznius dvasiszka, moraliszka, ekonomiszka ir draugiszka.“

„Krikszczioniszku demokratu gali ir privalo būti kiekvienas valstietis.“ (Tas pats.)

„Eikite į žmones ir padekite drauge su juo padaryti isz sodiecių tokį apszviestą krikszczioniszką milžina, kurs

suprastų savo tiesas, bet ir priedermes prie Dievo ir draugijos.“ (Tas pats.)

„Laikraszczius, paszvēstus reikalams prastų žmonių, reikia vesti teip, kad būtų isztiesų iszreiszkimu troszkimų liaudies ir jo interesų isztikrųjų gintų ir idant žmones iszaugintų ant gerų valstiecių.“ (Tas pats.)

Ir vėl vyskupas Pelczar ant savo diecezialiszko sinodo iszreiszkė, kad užduotis klebonų yra įkurti ir užlaikyti parapijos skaityklas, daryti jose pranešimus ir pamokinimus, remti taupamasias kasas, sunaudojamas draugijas ir apskritai rupintis medegiszku pakelimu sodiecių. Toliau, primindamas garsų iszszreiszkimą arcivyskupo Ketteler'io: „Jeigu szv. Povilas szizandie ant svieto ateity, užsiimty iszleidinėjimu laikraszczių,“ ragina prie rėmimo ir tobulinimo sodiecių laikrasztystės ir literaturos.

Tai ne teip, kaip musų Paliulionis, kurs buvo užsimanęs mesti anatėmą net ant . . . „Tėvynės Sargo“.

Kad dvasia krikszczioniszkosios demokratijos pradeda prisieimti jau ir Lietuvoje, aisku isz asztraus straipsnio (kunigo) D. D. „Didziojo Jubileeaus Atbalsiai.“*) Autorius nesibijo iszmetinėti konfratrus mažą apszvietimą, nerangumą ir nesirupinimą apie žmonių protiszką ir medegiszką gerovę, grąsindamas, kad jeigu toks dalykų stovis tęsis ir toliau, tad visą įtekme ant žmonių paims socialistai ir kitokie radikalai. Teip atsitiko kituose krasztuose: Szveicarijoje, Prancuzijoje, Belgijoje ir tt.

(Toliaus bus.)

*) Enonceyae naszego episkopatu w Kwesty socyalnej. Przeglad Powszechny, Kwiecień 1903.

*) „Dirva“, No. 3, 1903.

Mokslas tikejimo ir doros

Paveizduose.

Skaitytas bei rašytas autorius k. K. Hiedel. Lietuviškai kalbos vertė A. Kalančia.

„Tikėk, o suprast.“ (Šv. August.)
(Pabaiga.)

Garrat'as paliepė sujieškoti kunigą Enriką Allen Edgeworth iš Fimronth*), kurio norėjo karalius; paėmė jį į savo važį ir pats jį atvežė į kalinį. Edgeworth, išvydęs karalių, norėjo pulti jam į kojas, bet karalius tuojau jį sulaukė ir verkė drauge su juimi iš susigraudinimo. Paskui jo klausinėjo su dideliu rupestingumu apie Prancūzų dvasiškių, apie daugelį vyskupų, ypač apie Paryžiaus arkivyskupą, ir prašė jo užtikrinti šį paskutinį: „juog jis, kaip ištikimas savo tikejimo išpažintojas, miršta.“

Laikrodė išmušė aštuonias. Karalius pakilo, paprašė kunigo palaukti, ir nuėjo, susigraudinęs, į savo valgomąjį kambarį, pasimatytį su savo gimine. Pusiaur devintą atsivėrė durys — karalienė su sosto įpėdiniu, kunigaukštaitė Elzbieta, karaliaus sesuo, ir jo dukte už sąaromis ir gaikščiojimais puolė jam į glėbį. Išpradžių buvo girdėti tiktai aimanavimai, verksmas ir nusiminimo šūkavimai. Bet neužilgo sąaros riedėti paliove — kalba buvo sumanesnė. Per ilgą valandą pasikalbėjus, užstojo liudna tyła. Liudvikas pakilo, idant ilgiau nebutų liudininku tos skaudžios rėgyklos, ir prisidėjo, juog da norįs su jais pasimatyti rytoj 8 valandą.

Sugrįžęs prie kunigo, vėl atgavo savo pirmutinį dvasios ramumą. Apie pusiaunaktį nuėjo karalius guliti, paliepdamas pakelti jį da pirm penkių. Kunigas Edgeworth teip-gi parvirto ant lovos, o Clery (tarnas) budėjo ir stebėjoji karalių, kuris teip ramiai miegojo pirm nukirtimo.

Antrytojaus, Sausio 21-mą dieną, ką tik išmušus penkias, karalius pakirsta, šaukia Clery, klausia, kelinta valanda ir ramiai sau ima rėdytis. Džiaugiasi, juog, išsimiegojus sugrįžo pajiegos. Clery uždega šviesą ir pastato komoda, kurią permaino in altorių. Edgeworth'as apsiengia kunigiškais rubais ir pradeda šv. Mišias. Clery jam tarnauja, o karalius, klupsčias, klausio jį su didžiausiu dievotumu. Paima Komuniją, o po šv. Mišių atsikelia su naujomis pajiegomis ir ramiai laukia nukirtimo valandos. Prašo paskui žirkličių nusikirpimui sau plaukų, bet, neuositikėdami jam, jų neduoda. — Girdėti bubnų balsas. Tautiškosios gvardijos sąnariai eina prie savo kompanijų — o tie, kurie toj' basioj' dienoj' liudoi nuo tarnystos, buna, užsidarę, namieje. Durys ir langai uždarinėti — kiekvienas laukia savo namuose užsibaigiant tam nelaimingam atsitikimui — vaikščioja paskalas, juog keliosdešimtys drąsių vyrų pulsį prie vežimo ir paliausuos karalių. Konvencija, miesto dumčiai, ministeriai ir Jakobinai renkasi.

Išryto 8-tą val. Sansterre nuvyksta su pasiuntiniais pas karalių. Karalius, išgirdęs eiseną, atsikelia ir rengiasi eiti. Jau nenorėjo antruktart matytis su savo gimine, idant neatsinaujintų vakarykščia skaudi rėgykla. Liepė Clery'ui jo vardan atsiveikinti su pačia, seserimi ir vaikais ir įdave jam pečetį, plaukų ir kitas brangenybes in jų rankas atiduoti. Paskui suspaudė jam ranką ir padėkavojo už jo tarnavimą. Tai padaręs, atsigrėžia į vieną iš valsčiaus valdininkų ir prašo jo duoti jo testamentą valsčiaus dumčiams. Bet šis jam tarė su paniekinimu: „turiu paliepimą vesti tamstą ant smerties, o ne priiminti nuo tamstos paliepinus.“

Karaliaus testamente buvo šitokie žodžiai:

„Iš širdies atleidžiu tiems visiems, kurie buvo mano prie-

šais, nors nedaviau jiems jokios priezasties manęs neapkęsti, ir meldžiu V. Dievo, idant jiems dovanotų. Vienok savo sunų perseręščiu, kad, jeigu butų teip nelaimingu ir taptų karaliumi, tai kad visados apie tai atsimintų, juog privalo užmiršti apie visokią neapikantą, o ypač apie mano nelaimę ir mano kančias. Patariu jam, idant visiška pasišvęstų ant savo tautiečių laimės — kad tik tada užtikrįs savo žmonėms tvirtą laimę, jeigu valdys pagal įstatymus; kad karalius tik tada privers godoti įstatymus ir savo siekį atsieks, jei turės tam reikalingą rimtumą.“

Karalius duoda ženklą, juog reikia eiti, ir sėda su kunigu į vežimą. Žandarų oficeriai juos lydį. Visu gana ilgą kelio skaito karalius iš brevijoriaus maldas prie mirštančiųjų. Žandarai matomai yra dėlei to susigraudinę. Turėjo jie paliepimą nužudyti karalių, jeigu butų kas pasikėsinęs jį paliuosuoti. — Prišartino prie nužudymo vietos. Apginkluotos gaujos sustojusios į dvi eili — vežimas pamazi slenka visiems tylinč.

Ant revoliucijos rinkos buvo ruiminga vieta tučia aplinkui šafotą. Tą vietą apstatė aplinkui armotomis; karščiausieje pasikėlėliai apstojo šafotą, o nedora gauja, visados pasirenę išjuokti dorybę ir nelaimę, grudosi užpakalyje pasikėlelių eilių, rodydama savo užganėdinimą; dorų-gi slėpėsi su savo jausmais.

Jau buvo po 10-tai val., kaip vežimas sustojo. Liudvikas XVI drąsiai pakilia ir išcina iš karietos. Trįs budėliai artinasi prie jo. Karalius juos nustumia ir pats nusirėdo. Regėdamas, juog nori jam surišti rankas, ima rautauti ir nenori leistis. Edgeworth'as veizi jausmingai į karalių ir taria:

— Nukęsk, karaliau, tą paskutinį paniekinimą, kaip paskutinį panašumą į tajį Dievą, kuris bus tavo užmokėčiu!“

Kantriai duodasi karalius save surišti ir vėsti ant šafoto. Staiga ištruksta iš budėlių rankų — žengia žingsnį prišakyn ir kalba į liaudį:

— Prancuzai! Mirštu nekaltai! Nešu kaltas už tas piktadėjystes, už kurias mane apkaltino, ir trokštu, idant mano kraujas nekristu ant Prancuzijos!...

Norėjo toliau kalbėti, bet bubnų balsas užosė karaliaus balsą. Budėliai nutvėrė jį, o Edgeworth'as tarė jam balsu:

— Šv. Liudvikio sunau ženg į dangų!

Karaliaus galva nukrito į gurbą. Pasikėlėliai su žveršku džiaugsmu vilgė savo durtuvus ir skepetaites karaliaus kraujuose, o paskui išsikirstė po miesta, šaukdami visa gerkle:

— Tegul gyvuoja respublika! Tegul gyvuoja tauta!

Teip numirė vienas iš geresniųjų katalikiškųjų karalių, kurio taisykle buvo ši nuomonė:

„Karaliai tam tiktai yra ant žemės, idant per savo valdžią žmones laimingais, o per savo paveizdus dorais padaryti.“

Kitaiip mįslija miršdamas, negu gyvendamas.

Tulas pirklys, kuris savo gyvenime laimingai savo reikalus vedė, umai labai apsirgo. Jo bičiuliai, matydami juog neužilgo mirs, velijo jam prisitaistyti prie smerties. Ligonis prižadėjo jiems tai, bet to prisikėtinimo išpildymą atidėjo diena nuo dienos. Siulino jam kelis spaviedininkus, bet davanai! Tuo tarpu atvyko į tą miestą tulas garsus missionorius. Buvo pasakyta jam apie tą atkaklį ligonį, o uolus tas Dievo

*) Gimė 1745 metuose miestelyje Edgeworth — Town Irlandijoje. Jo tėvas, protestonų pastorius, priėmė su visa savo letynna katalikiškųjų tikėjimą ir išvažiavo į Prancuziją. Čia mokinosi pirmiausiai pas T. T. Jėzuitus Tulluzoje paskui Sorbonoje Paryžiuje. Dėl savo dievotumo ir gražaus būdo įgijo sau tokį užtikėjimą, kad Liudviko XVI sesuo, kunigaukštaitė Elzbieta, apsirinko jį sau už spaviedininką.

jau paskaitytoms. Mirštantysis juomi užsitikėjo ir visiškai atvėrė jam savo širdį.

— Mano Tėve! — tarė — turiu nuo seniai kuriuos-nekuriuos abejojimus, kurie mane vargina.

— Tai-gi — atsakė missionorius — pasakyk mą juos, o aš tau pasakysiu, ką aš apie tai, kaipo kunigas, misliju. —

Ligonis pradėjo kalbėti, bet vos spėjo kelis sakinius pasakyti, kaip umai nustojo nuovokos — neva da kalbėjo toliau, bet nė šį nė tą. Spaviedninko buvo nesmagus padėjimas, nes nieko nesuprato, ką jam tas ligonis kalbėjo.

„Jeigu jo' užklausi — mislijo sau — tai da labiau nusi-gas ir įvesiu jį į da didesnį pamiršimą.“

Todėl manė, kad bus geriausiai, jei duos ligoniui išsišne-kėti į valias, o pats melis Dievo pagalbos ir apšvietimo tame sunkiame reikale. Paliovus tad ligoniui kalbėjus, lukelejo spaviedninkas valandėlę, idant pašlės nuo teip ilgo kalbėjimo kiek pasilsėtų. Ir ištikro neužilgo atsigavo, o kunigas, pasi-naudodamas iš tos brangios valandėlės, šitokiu budu užklauso:

— Mano prieteliau! garsus esi savo išmintybe sulyg vaizbos (pirklystės); tai-gi jeigu vienas iš tavo prietelių, mir-damas, paklaustu tavęs pataręs sulyg to, ką tu man tikka kalbėjai, ką-gi tu jam atsakytum?

— Pasakyčiau jam, tarė ligonis, idant butinai sugrąžinti, ką tiktai kadanors neteislingai pasisavino arba palaikė; nes žiuriu dabar ant visko kitaip, negu budamas sveiku.

— Todėl-gi — tarė spaviedninkas — padaryk teip, kaip velytum savo prieteliui; tavo dušia brangesnė yra, negu visi šios pasaulės turta.

Ligonis paklauso to išganymo perspėjimo, liepė pavadinti notarijų, paskui išsipaviedėjo missionoriui — o už valandos, kad atmintis, kurią Dievas jam buvo sugrąžinęs, vėl jį apleido, užmerkė akis ir ramiai numirė ant savo spaviedninko rankų.

(Filotea)

Volterio mirtis.

Volteris, šios gadinės bedievytės vadas, buvo labai gabus; bet jau iš jauno rodė savo bjaurią dūdybę ir pasibašėtiną palinkimą į paleistuvystę. Vienas iš jo mokintojų spėjo apie jį, jam busiant valnamamui galva. Užaugęs, susitarė su kitais, kurie teippat kaip ir jis pats mislijo, išnaikinti tikėjimą į J. Kristų. Ir todėl pasivadino jie save „broliais Belzebube“. Ivik-dinimui siekio mėtė tarp žmonių knygas ir raštpalaičius, pil-nus plovionių ir begėdiškumų. Tulas prabaščius patėmėjo vieną kartą, kad kaimo mokytojas dalina jaunuomenei begė-diškas ir nekrikščioniškas knygas, kurias jam nežinomas kas atsiųzdavo. Tie mokytojai dovanai gaudavo tokias knygas ir skaitydavo, jas sodiečiams, padėdami tokiu budu „broliams Belzebube“. Nėlgai reikėjo laukti šėtoniško darbo pasekmių — kada-gi netikatai Prancuzijoj, bet ir kitose šalje rado tas „me-lagystės tėvas“ daug pasekėjų. Volteris tiktai vėlnišku džiaug-smu džiaugėsi ir užtikrinojo savo šalininkus, juog „visa Euro-pa yra pilna išmintingų žmonių“ (t. y. netikinčiųjų), juog filo-zofų (suprask bedievių) knygos tapo visuotiniu yvairių tautų katekizmu, pradėdant nuo Prancuzijos net iki Maskvai; juog tarp Genevos ir Bern'o jau nėra nė vieno krikščionio.“

Nors tie pasigyrimai buvo perdėti, tai vis-gi vienok pasi-rodė, juog „broliai Belzebube“ nedovanai sėjo bedievytės sėklą. Jų pasistengimai atgabeno trumpam laike baises pas-ekmes. Pirmiausiai stengėsi „Jezaus Draugijos“ zokona, kaipo įkirų priešininką, panaikinti ir išdildyti — kas jiems ti-krai ir pasisekė. Todėl rašė Priderikas, Prusų karalius, o Volterio bičiulis ir pasekėjas, pas jį patį: „Dabar kuomet Je-zuitai panaikinti, tuojaus visa Bažnyčia išnyks; butų tai stebu-klas, jeigu išliktų — o tu, mano brangusis patriarka, da turė-si smagumą senajai Bažnyčiai atngfąbį parašyti.“

Tai-gi ir tasai Volteris turėjo numirti. 1778 metuose prasimušė jam kraujas, o baises mirtis ėmė jam į akis lįsti. Jau du kartu pirm to lygjam gvyasties povojuju keikė ant savo bedievytės ir su gailėsčiu priėmė šv. Sakramentus. Tečiaus kaip tik pasveikdavo, gedėdavosi savo atsivertimo ir po seno-vei pliovdavo ant Dievo.

Ir dabar meldė prabašėias nuo šv. Sulpiciaus, idant jam leistų priimti paskutinius Sakramentus. Šis nusiunte pas jį kunigą Gaultier. Volteris išsipaviedėjo, o kelioms dienoms praėjus, sekantį prie liudininkų padarė išpažinimą:

„Aš, žemiau pasirašęs, išpažistu, juog pirm keturių dienų prasimušus man kraujui, spaviedojausi kunigui Gaultier ir — juog, Dievui mane 84-uose metuose amžiaus pašaukus, katalikiškoje Bažnyčioje, kurioje užgimiau, noriu numirti. Tu-riu vilti ant Dievo susimylėjimo, juog gausiu atleidimą mano kaltybių, o jei kada daviau papiktinimą Bažnyčiai, tai Dievo ir Bažnyčios maldauju dovanoti.“

Paryžius Kovo 2 d. 1778 m.

Voltaire m. p. — Kun. Mignot

Markizas de Villeville.

Kaip tik ant tojo dokumento tapo prideriančiai padėti pa-rašai, Volteris pridurė: „Juogei kun. Gaultier man priminė, kad kurie-ne-kurie kalba kad aš, vos tik man pasveikus, vėl visko užsigisju, ką padariau ant mirties patalo — apreiškiu, juog aš niekaduos to nesakiau, ir juog tai yra pasenęs juokavi-mas, kurį jau seniai keliems mokiniams neteislingai primėti-nėjo, kurie buvo apšviestiesni už mane.“

Valnamaniai girdėdami, kad jų patriarka nori mirti krik-ščioniškai, siuto iš piktnumo. Bet Volteris da kartą pasveiko. Gegužio mėnesįj atvyko į teatrą, kur viešai tapo apvainikuo-tas. Apsvaigęs nuo tos niekingos garbės, užmiršo apie savo atsivertimą. Jo draugai stengėsi jį toje nuotaisoje užlaikyti. Kada jam vėl prasimušė kraujas, Volteris išnaujo reikalavo kunigo; bet d'Alcembert, Diderot ir kiti valnamaniai nė valan-dėlės nuo jo neatsitraukė ir nedaleido jokiam kunigui prisiar-tinti prie jo. Tuomet Volteris įpuolė į pasiutišką piktybę ir šauke:

— Kaip-gi baises garbę man rengiate! Žmonės ir Die-vas mane apleido! Jėzau Kristau, Jėzau Kristau! — šaukėsi pagalbos, bet drauge ir pliovojo pasiutiškam įpykime.

Kada jau paskutinė valanda artinosi, baimė, neramumas ir nusiminimas apėmė jo dvasią.

— Jaučiu — šauke, — ranką, kuri mane griebia ir traukia ant Dievo sūdo; o raitydamasis po lovą ir vadžioda-mas klaidžiomis akimis aplinkui save, šaukė:

— Ana ten stovi velnias, kuris mane nori nutverti! Aš jį matau, matau visą pragarą! Nuvarykite juos!

Toje valandoje, baises troškimo deginamas, paėmė indą, stovintį po lovą ir išmaukė iki dugnei. Kraujas prasimušė — Volteris numirė.

Tas baises mirimas taip pergazdino daktarą Tronchin'ą, jo gdytoją, kad rašydamas apie Volterio mirtį, sako:

„Išveizdinkite sau visą piktnumą ir pasiutimą Oresto (sa-vo motinos užmušiko), o turėsite tiktai silpną paveikslą Volte-rio pasiutimo mirimo valandoje. Velyti reikty, idant mu-sų filiozofai visi butų liudininkais Volterio sąžinės grauzimų ir pasiutimo.“ (J. Zinsler).

Pirmojo tomo paabaiga.

Tarnaitė bėgdama į kambarį sužuko: — Pone profeso-riau, vagilus įlindo į salioną.

Profesorius pagrimzdęs skaityme atsakė: — Pasakyk te gu! valandėlę palaukia.

Žinios iš pasviečio.

Siuom laiku visos pasaulės žmonių ausys atkreiptos prie Mandžurijos, kame caras-batuszka savo reikalus nori padinti. Kiekvienas jausingas žmogus tik ir laukia, kada iš pusės Japonijos ar Maskolijos pasirodys pirmas į karę sužvis, tšai sužvis, kursai jau milijardus žmonių kapuose užklojo, arba arklių kanopomis susparde. Baimė pamislyti, kokia sziandien tarp valdonų apszvieta ir kokia godulystė. Juk ne seni da laikai, kada szis pats caras Haagos visas Europos vieszpatystes buvo pavadinęs, idant visas armijas iszginkluoti, karių nereikės ir kam-gi musztis? Caras-gudruolis iszlaiko numanė, kad jeigu jo pritarimą visi priimtu, tuokart jis ramiai butų galėjęs žemės kampelius savintis. Nieks butų nesprieszines, kadangi butų visos armijos iszginkluotos — nebutų buvę jokių kariėvių. Neapsiriko gi jo prigaudomiejei, nes po sugrįžimui nekurių isz Haagos, savo kariumenes da padvgubino. Sziandien, kaip matom, tasai mylėtojas sutikimo ir sandaros įsiveržė į Mandžuriją ir, kaip duodasi girdėti, be kraujo pralėjimo joku budu nenorės pasitraukti.

Kaip telegramai pranesza, kada Japonija ant jo per asztriai pradėjo grumoti, jis į Mandžuriją, apart dabar tę esancijos kariumenės, siunczia da 50 tukstanczių. Prie to mielaszirdystės seserių, gydytojų ir aptiekorių po kelis szimtus. Sziandien, kaip matom, Maskolija Mandžurijoj ir Korejoj turi pervirsz 383,000 kariaunos. Turbut jau kas nors yra atjauziamas, kadangi vaziuojantiems į Mandžuriją oficierams valdzia uzdraudė savo moteris su savimi jmti.

Karė su Japonija tik tuokart gali sunykti, jeigu maskoliu nusiduos kyniecius apgauti. Paskutiniai gal neperdaug ir nori, idant jis kraustyti, kadangi moka prie jų prisilazyti ir aukso kalnus ateityj jiems pazadėti.

Delei kilusių tolimuose Rytuose su Japonija trukdinių caras ir nuos Rymo tsisakė, kurį buvo zadėjęs paskutinėse tuo mėnesio dienose atlankyti. Vienį aikraszcziai raso, juog caras todel nuos Rymo atsisakęs, juog svarbųs kijo reikalai Mandžurijoj, o antri barszina, uog pasibijojęs anarkistų. Teisybe, seniau buvo teip, bet sziandien kiba

anarkistai caro bijosi, bet ne caras jų. Nekurie žmonių vargdienių kurstitojai pliauszka, juog, girdi, caras socialistų demonstracijų pasibijojęs. Netrukus gal socialistai patįs savęs pradės baidytis.

14 dieną Spalių Paryžiun pribuvo Italijos karalius Emanuelis su savo moterimi. Miestas puikiausiai. tarsi dėl kokios paryžiečių tautiszkos szventės, tapo iszrėdytas. Tarpe kvietkų bei žaliūnų dekoracijų buvo matytis italiszkos ir prancuziszkos veliavos. Tarpe daugybės minėtų veliavų, zinoma, atsirado ir veliavos kitų vieszpatyszčių. Kas do mieris Italijos karaliaus su prezidentu Loubet'u, nieks da iki sziam laikui nezinc. Ką jiedu nutars, veliaus dazišiosime.

Neziurint-gi į visokius Mandžurijoj trukdiniū, Macedonijoj vis senoviszkaiki peszasi ir skerdziasi. Macedonieziams sziuom kartu labai daug nutruko, kadangi ankstyva ziema visą szalį apsiaubė. Žinom koznas, kokis ziemoj ant sniego guolis, o juk kariumenė tai bėga, tai vėl gula ir tokiu budu naikinasi. Sziuom sykiu macedoniezciai su turkais daugiausiai ant Bulgarijos ir Serbijos rubezių susiremia. Jei szaltis tvircziau visame kraszte užvieszpataus, galima tikėtis, juog sultonas su szikiomis tokiomis reformomis pasiskubūs.

Serbijoj teipgi nieko gero negirdėti. Karalius Petras szieme laike atsiranda dideliame pavojuj, nes kariumenėj oficierių tarp savęs nesutikimas kaskartas vis labyn platinasi. Su laiku da gali buti ir kraujo iszliejimas. Karaliaus miegstubė kasdieną saugoja 12 szveicarskų gvardeicų, o ant upės Sare laivas nuolatos stovi prirengtas, idant atsitikus kokiam triukszmui, karalius spėtų iszdumti. Teipgi miegstubės lange pakabintos kopėczios, idant ir tuomi nors nuo mirties, jeigu prisiecių, galėtų gelbėtis. Tulam redaktoriumi karalius prisipazino, juog labai blogai padaręs, apimdamas Serbijos sostą, bet ar-gi galėjo tikėtis tokių laikų ir kariumenės nesutikimų. Teip yra, tenai laimės ir gervės jau negalima tikėtis, kur nekaltu krauju žemė apsirasojus.

Kolumbijoj, kaip nekurie dienraszcziai pranesza, kila revoliucija. Revoliucionierių vadu persistato kandidatas ant

prezidentu, jenerolas Pedro Ospina. Jis jau pereituose metuose, budamas karės ministeriu, gyventojus prieszai dabartinę valdzia norėjo sukelti, bet suokalbį valdzia nutvėrė ir jį isz savo rubezių isztrėmė. Jo pasekėjai tacziaus visą metą nemiegojo ir naują suokalbį sutvėrė. Tuotarpu valdzios padėjimas pavojingėsnis, kadangi menama, juog Ospiną remia Venezuelės prezidentas Castro.

Iz Santiago raszoma, juog ant salos Kubos tarp darbininkų, dirbančių gelezies kasyklose „Jaruga Mining Company“ apsireiszė baidi iki sziam laikui da nesusekta liga, vadinama „vomito negro“, t. y. baisiausias drugys. Toji liga iki sziam laikui vieszpatavo vakariniuose Aprikos krasztuose. Karsztlige labai tos ligos didelė, kadangi serganczijo pulsas į minutą 160 sykių beldžia. Amerikos gydytojai dabar užsiėmė vienais tyrinėjimais. Darbininkai buriais kasyklas apleidžia ir keliauja į miestus.

Kardinolas Lecot, Prancuzijoj, sykiu su visais vyskupais meldžia szv. Tėvo, idant prezidentą Loubetą priimtu pas save ant audiencijos, kurios jis jau gal antrasis metas pageidauja. Mazam po audiencijai iszlystų isz po įtekms masonių, kurie visą krasztą indioniszku nori paversti. Oi galvos, galvos!

6 d. szio mėnesio tarpe Zossen ir Berlyno elektrikinio karo buvo bandymai, kurie labai gerai tuotarpu iszpuolė. Žiurėtojų akyse vagonas bėgdamas teip tik sumirgėjo, tarsi tik dulkių kamuolis pro jų akis prasineszė. Vagonas į valandą įbėgo 125 mylias. Inzinieriai užtkrina, juog vagono bėgis dasieks vienoj val. per 140 mylių.

Daugiau kaip 30 metus iszmgintast Dr. RICHTER'io wisam swielut zinomas

"ANKER" (Onkarinis) PAIN EXPELLER.
yra geriausias gydulo nuo

Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.

(r wisoktu Rheumatizmo skaudejimu.

ui 36c. ir 50c. pas wisas aptiekorius arba pas

A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Isz visur.

Berlynas su Peterburgu trumpame laike bus sujungtu telefonu. Kažin kam bus daleista per jį kalbėti, kadangi Maskolijoj cenzura szvanta.

Berlyne prie onibusų važnycijos ir konduktoriam straiką praloszė. Dabar priversti vėl kožną dieną po 12—17 val. dirbti.

Amerikos pasiuntinys Konstantopolij, Leishman, pasisamdė sau vieną isz puikiausių palocių. Už pinigų kartais ir sultonu gali pasilikti.

Daugumas isz vokiszkyų teplorių pasirenę kelionėn į Suvienytas Valstijas. Girdi, amerikiečiai teploriams labai dikčiai užmoka.

Isztremti isz Prancuzijos zokoninkai Benediktoriai persikėlė į Meksiką ir tę jau keles svietiszkas draugystis sutvėrė.

Beirute, Turkijoj, užgimė suokalbis, idant už vieną nužudytą krikščionį du mahometonu nužudyti.

Vengrijoj nuo naujos ministerijos visi atsisako. Padejimas apgailėtinas. Visame kraszte padotkų nieks nenori mokėti.

Berlyne privatizskas mokiniojas A. Dippold, 14 metų mokintinį prisiriesęs prie lovos iki mirties užkapojo. Sudas jį už tai ant 8 metų kalėjimo apsudijo.

Caras Mikalojus, budamas Darmstate, be jokios baimės po miestą vaiksztinėjosi. Vaikszcijodamas po įvairias krautuves, tik du adiutantu prie savęs turėjo.

Paryžių tapo nužudyta Rumunijos garsi giesmininkė, Eliza Papesco, tokiu pat budu ir dėl tų paczių aplinkybių, kai kad kitus kartus nužudė amerikietę Ellen Gore.

Philadelphijoj tulam kalėjime pas kalininkus tapo atrasta slaptinga pinigų dirbtuvė. Na tai kalėjime kalėjimas.

Nekoksai Jurgis Hoether, paeinantis isz Maskolijos ir gyvenantis Caseville, Mich., gavo proto sumiszimą dėl priezasties nuskendusių upėj po trijų vaikų.

Valstijoj Wyoming, m. Lander, tapo pakartas, pagal sудо nusprendimą, žmogūdis Keff. Bėgyj 10 metų visoj Valstijoj korimu nieks nebuvo nubautas.

Tulas italas darbininkas, atstatytas nuo darbo, niestė St. Louis ant pelciaus parodos norėjo pakurti žemdarbystės namą, bet jį prie pikto darbo užtikio ir suaresztavo.

Isz Amerikos.

Trnkis nukrito.

Scranton, Pa. Subatoj naktj 10 d. szio mėnesio ant upės Easton trukii vaziuojant tiltas sulozė ir visas trukis užpėn pasiskandino. Isz 40 pasažierių nė vienas neiszsigelbėjo.

Saliunus uždariaja.

Reimond, Ill. Miesto majoras iszleido prisakymą, idant mieste Subatomis saliunus uždarinėtų 11 val., vakare. Ant prisakymo visi saliuninkai sutiko, Majoras yra persitikrinęs, juogei su tuomi isznyks mieste visokios vagystės bei kitokie nedori prasizengimai.

Amerikai parojus.

Baltimore, Md. 13 dieną szio mėnesio vakare, J. M. St. Louis'o arcivyškupas, Jonas Juozupas Kain, szv. Onos įjonbutj pasimirė. Prie mirsztančio buvo dr. J. M. Stone, kunigai ir giminės, tarpe kurių ir velionio sesuo zokoninkė, Marija Juozupa.

Naujas pranaszas.

NewYork. Pseudo-pranaszas Dowie su savo armija NewYorkan pribuvo ir Madison Square apsziojo. Rytinėj dalyj square pastatė tribuną ant kurios gali sutilpti 500 jo pasekėjų ir visas choras giesmininkų, susidedantis isz 550 ypatų. Miesto majoro sekretorius Dowie aus artimiausiam draugui apskelbė, juog akveizdoj newyorkiecių jam iszrodj visus jo apgaudinėjimus.

Zokoninkas-grovas.

Netoli nuo m. Latrobe, Pa. St. Vincente yra Benediktinų klostorius. 6 d. szio mėnesio trukis per nelaimė suvaziņėjo vieną zokoninką, kuris isz Beatty stacijos paczta neszė. Tasai zokoninkas brolis nuo 1865 m. klostorių, kaipo tarnas gyveno, tik dabar po jo mirties visi dasizinojo juog buvo isz giminės grovų Holastein. Palikęs didziausius turtus save pažemino ir visą gyvenimą

vargo. Stebuklinga Dievo Apevizda.

Diamanta pasinaudojo.

New Castle, Pa. Po tulo italo Paglio namu, tulas niekadžjas pakimszo dingmitą ir uždegė. Dalis namo tapo sudraskyta — o motina su kudikiu tapo oran isz lovos iszvesta, tacziaus nesušieždė. Policija jau vieną italą nuziurėjo ir suaresztavo.

Norėja numirtė.

Wilkes-Barre, Pa. Nekoksai Ossovskis isz Glen Lyon neperseniai nuo savo pažistamų gavo gerai iszbarti už koktai prasizengimą. Ossovskis po tam atsitikimui tuojaus prapuolė. Prieszekletą dienų jį kitu du žmogu atrado gerioj duobėj pusgyvj gulinti. Pats sau duobę isziskasė ir matomai badum norėjo numirti. Ossovskį paėmė policija.

Galvą perkėlė.

Charleston, S. C. Alice Marick įsprudo į namą Williama Marick, kuris su Lizzie Anderson susiezidavęs, kele vesailiā. Ibegys isztraukė isz po drabužių paslėptą kirvį ir jaunajai galvą suskaldė. Mat William žmogūdės buvo giminaiciu, bet žadėjo su ja apsvesti.

Linksmia Naujiena.

Žiurint į krutanczius szioje pasaulėje žmones, iszrodo, kad tarpe jų turėtų visada buti didziausia meilė. Ir ko-gi jiems pyktis? Vieno Dievo sutvėrimas, vienos pasaulės kelieivai. Kitaip vienokis yra; retai kur meilę atrasime, nes piovygnės ir barniai jos vietą užėmė. Kur eisime, kur žengsime, kuomet nieko nerasime apart barnių ir nesutikimų. Jei neisime į sukniuusias vargdienių bakužes, iszgirsimė nuolatnius barnius, jei aplankysime vidutinio turto locnininkus, rasime didelius nesutikimus, jei paziūrėsime į didzturczių rumus, rasime ir tenai piovygnės. Tacziaus didziausius nesutikimus, ypacz czionai Amerikoje, pamatysime tenai, kur susiremia turtinga kliasa su beturcziais, kur turtingieje beturcziams duoda darbą, o tie jiems dirba. Rasysiu vien apie Ameriką.

Vargszas darbininkas, visą dieną dirbęs, pareina namon ir džiaugiasi, juog užbaigė dienos sunkų darbą. Linksta po juom jo kojos, dreba nuo pailsimo jo rankos, tad skubiai jas tiesia, idant atsirdaryti savo vargingos stubelės duris, kur tikisi rasti pailsį. Bet kokia regykla jo akis sutinka? Kamputj sėdi jo varg-

sžė moterė, apie ją susirietę dreba vaikuciai ir žiūri į krinantcias išz motinos akių aszaras, o nežinodami ką tas reizkia, klausia: „Mama, ko verki?“ Iženęs į stubą tėvas žinotų kaip vaikuciams atsakyti, bet skausmai suspaudžia jo szirdį ir uždaro jam burną. Jau tik kelios dienos jam liekti iki užmokejimiui skolos, kurią užsitraukdamas užstatė ką tik turėjo, neiszkiriant reikalingiausių drabužių, ir jei jos dabar jis neužmokės, visi jo daiktai dings, o jis liks be nieko. Motina su vaikuciais liks kone suvis be aprėdalo ir drebės nuo szalcio, o ir stuboj negalės suszilti, nes nėra už ką anglių nusipirkti ir nėra kuo stubą prikuryti, jis-gi pats liks tik su nuplysusiomis darbininkiskomis drapanomis ir negalės net į bažnyčią nueiti, gėdisis žmonėms pasirodyti.

Ir kodel-gi teip yra? Ar jis yra tinginis ir nieko neuždirba, ar yra girtuoklis ir visą uždarbį prageria? Anaiptol, jis geras darbininkas ir doras žmogus. Dirba jis daugiau už kitus, bet jis yra žmogus labai geros szirdies ir todėl daugelis jį apgauna. Eitų jis pas savo darbdavį, bet jis svetimtautis, angliskai nemoka, ir niekam pasiskųsti negali, turi tad sunkiai dirbti ir kėsti visokias skriaudas.

Męs czionai kalbame tiktai apie vieną pavyzdį, bet kiek visokių ludnų, szirdį kravinančių pavyzdžių rastumėm, jeigu priziūretumėm darbininkų, ypacz kasyklose dirbančių, gyvenimui. Skriaudžia tų juos visi, o jie negali niekam pasiskųsti, nes negali prie tokių, kurie už juos užtarti, prieiti, arba, kad ir prieina, tad, nemokėdami angliskos kalbos, savo skriaudą papasakoti negali.

Jeigu tada kur darbdaviai palengvina darbininkams priėjimą prie užtartytojų ir palengvina jiems susikalbėjimą, ar-gi negalima pasakyti, kad tai yra liaksma naujiena?

Sztai Davis Coal and Coke Company, turinti kasyklas Coketon, Thomas, Henry, Elk Garden, Savage ir Simpson, W. Va., kur dirba suvirszum 500 lietuvių, idant palengvinti susinešimą darbininkų su kompanija, pasirupino tarpininką, kuriuomi yra V. Dackeviczius, lietuvis, kalbantis keliomis kalbomis. Kiekvienas darbininkas, prisijauzdamas nuskriaustu, galės drąsiai eiti pas p. Dackeviczį ir savo prigimtojų kalboj jam pasiskųsti; jis-gi apie viską danes Generaliskam Company's

Valdytojui. Žinoma da tas tarpininko paskyrimas negali buti laikomas už tikrą ir isz sykio skriaudų užbaigimą, bet kad p. Dackeviczius, kuris czionai, New Yorke, turėjo vietą su 100 dolierių algos ant mėnesio, yra geras, teisingas ir mylintis darbininkus žmogus, galima tikėtis kad nuo szio laiko toj Company'oj darbininkų skriaudos jei suvis neisznyks, tai visgi labai susimąžs ir nebus tiek nesutikimų tarpe darbininkų ir darbdavių.

Davis Company, matomai rupinasi apie darbininkų labą, tad p. Dackeviczius pasiskiria teipgi prie aprupinimo darbininkų ir tokiuose reikaluose, kaip isz pirkimo szpikorczių, siuntimo į krajų pinigų ir t. t.

Patariame darbininkams kožname reikale kreiptis prie p. Dackevicziaus ir geidžiame visiems isz to didelės naudos.

Patemijimai.

Juokingu kartais yra kersztas ar pavydas mažų žmonių. „Katalikas“ jau nuo senesnio laiko, nežinia delko, įjieszko priekabių prie „Žvaigždės“. Tai jam „Žvaigždė“ pagarsinusi, buk Leonas XIII gyvenęs 201 metus, tai vel pamelavusi — „nežinia, tyczia ar ne tyczia“ — buk Chicago Record-Herald patalpines tiktai deszimtį lietuviszkų paveikslų („Katalikas“ vinietaį priskaito prie paveikslų ir atranda jų.. dvylika.) 41-ame numeryje to laikraszcziio skaitome naujus klajojimus. Sulyg „Kataliko“ Žvaigždės kraustosi „į sziltus vandenius, tai yra pereina į rankas akcijinės kompanijos, „kuri parduoda akcijas po \$10, o ta (kas?) kompanija ar akcija?) turi susidėti isz \$5000. Visas formats (sic!) tapo apdirbtas 24 dieną rugsejo“ ir tt. Ant galo, pilnas proto ir iszminties „Katalikas“ klausia: „Kazin, ar (Žvaigždės) įstatai (?) liks tie patįs, koke nuo anos atsiradimo tapo apdirbtais, ar bus permainomi...“

Isz tų mažų isztraukų matyti, kad „Kataliko“ pažinojimas lietuviszkos kalbos, stoka elementariszkiausių žinių ir nemokėjimas suriszioti žodžio su žodžiu, yra drąsiai eiti lenktny su panasziais privalumais tokių trumpaskvernių, kaip sekretorius T. M. D. p. Martiszius, arba sekretorius S. L. A., p. Astramskas, ir iki „literatai“.

Szleivi kandziojimai „Kataliko“, ne-

matanczio skirtum, pav., tarp enciklikos ir ekskomunikos,*) niekam kenkti negali.

„Vienybė“ (No. 40) maloningai teikėsi paduoti savo nuomonę apie užnamą kun. Kaupo ir Szvedvydzio partraukti kandidates į kliosztorių isz Szveicarijos Amerikon. Pons sesutės redaktorius nenori lietuvaiczių siųsti į kliosztorių ir pataria atidavinėti jās į urėdiszkas pedagogiszkas mokyklas, „kurias paibaigus galės atsakanzciai pamokinti mūsų vaikus lietuviszkoje kalboje.“ Tokios lietuviszkos mokytojos neprivalo buti po prieziura kunigų, bet vieszų mokyklų rėdo.

Nors pons Mikolainis nežino pats, ką raszo, vienok su mielu noru pavelią jame jam steigti savo „urėdiszkas“ mokyklas. Bravo, akademike! Steigk mokslo szventinyczias, buk antru Komenskiu — mėš tau nepavydėsimė ir nė truputėlio nekenksime, t. y., nedarysime to, ką pats mums darai. Buk nors syki į tu naudingas lietuviszka Amerikos visuomenei...

Bet isz Mikolainio niekados jokio Komenskio, kad ir miniaturėjo, nebus. Vargzas, nors ir neszoja garbingą titulą Vistzyczio akademiko, vienok nesimokino jokioje mokykloje ir su pedagogija jokių prilygimų niekados neturėjo. Ir toks žmogus drįsta dar protauti apie mokyklas ir pedagogiją... Juokites, broliai: tai yra sena pasaka apie verszį ir astronomiją.

Dą toliau raszysime, tegul pons Mikolainis neskaito, nes vistiek nesupras.

Su nemažu žingėidumu perskaitėme andai telegramą Associated Press'os apie nutarimą vokieczių liuteronių, suvaziavusių Laporte, Ind. Susirinkimas nupeikė publiszkas mokyklas ir nutarė steigti visur parapijines. Žinoma teip-pat, kad ant publiszkų mokyklų jau senai rugoja netik katalikai, bet ir protestonai įvairios ruszies. Be to, ir patįs mokytojai urėdiszkų mokyklų protestuoja priesz dabartinę sistemą, jose užlaikomą (skaityk „Žvaigždės“ No. 42, Karvojasz penkiasdeszimt devintą laiszką). Visos tos rugonės, visi iszpeikimai ir protestai kyla delto, kad — kaip tai yra sakoma — isz publiszkų mokyklų yra iszvarytas Kristus, t. y. kad

*) Korespondencijoje isz East Chicago, Ind., („Kat.“ No. 41) skaitome, buk Leonas XIII ant lenkiszkos neprigulmingos bažnyczios metė pirmą encikliką....

jose neyra mokinami tikėjimo dalykai. Ne dėl kokių kitų priežasčių, vientik delto, kad katalikizskose parapijinėse mokyklose neyra užmirstamas tikėjimas, daugelis protestonai, net ir netikelių,* siunczia į jas savo vaikus, aplenkdami izs tolo publiszkasias. Jeigu tad netik protestonai, bet ir prazilė ant urėdiszkos tarnystos urėdiszki mokytojai atranda ydą urėdiszkose mokyklose, tai izstiesų reikia stebėtis, delko „Vienyhės“ redaktorius nori butinai įstėgimo lietuviszkų urėdiszkų mokyklų... Tfu! užsimirszome, juog pons redaktorius savo gyvenime jokios mokyklos nematė ir apie jas jokio supratimo neturi.

Kad neturi, tai neturi. Ne kuo kitu, tiktai stoka žinių ir supratimo — ta teip vadinama ignorantia crassa — tegalme izsaiszkinti p. Mikolainio netėisingus tvirtinimus, buk airių mokyklų vaikai didesnė pusė laiko meldžiasi ir rasio pas szventuosius gramatas, buk lietuviai, pamatė, kad tokiose mokyklose jų vaikai „nieko neizmoksiant“, nusiuntė juos į publiszkas, buk lietuviszkos mokyklose vaikai mokinami ant altorukų, szaltinukų ir tt.

Klajoja Viztyczio akademikas, klajoja....

Jeigu p. Mikolainis nebutų visiszku ignorantu mokyklų klausime, tad žinotų, juog katalikizskose mokyklose yra mokinamas netik fanatizmas (tokiu mat vardu akademikas vadina tikėjimą), bet ir mokslas, ką parcdo kad ir viena ta aplinkybė, juog pav. New Yorko valstijoje augszcziausiai mokslė stovi mokintiniai ne publiszkų mokyklų, bet parapijinių; žinotų, kad daugelyje vietų zokoninkės-mokytojos yra vercziamos įszduoti egzaminai prieš valstijos viesų mokyklų užveidą; žinotų, juog ne vienas kliosztorius savas kandidates į mokytojas siunczia pirm novicejato į urėdiszkas pedagogizskas akademijas; žinotų ir daugelį kitų daiktų, apie kuriuos dabar nė supratimo neturėdamas, kelia balsą dalykuose, kurių nė izs tolo nezapjsta.

Pabaigė ve didelių ceremonijų su Viztyczio akademiku, grįzkime prie atsisaukimo kun. Kaupo ir Szedyvdžio. Kvieczia jie savo draugbrolius ant suvažiavimo, ant kurio butų apkalbėti lie-

* Yra žinomu faktų, kad praneuzai bedieviai siudzavo savo vaikus ne į urėdiszkas betikėjimiszkas mokyklas, bet į kliosztorius, katalikizskas.

„visiszkų mokyklų reikalai, kaip antai: įkurimas kongregacijos, szaltiniai jos užlaikymui, parupinimas vadovėlių mokykloms ir tt. ir tt. Pasiremdami ant to, kad mokyklos steigsis Amerikoje, ne Szveicarijoje, įnesza jie, kad kandidates į zokoninkes reikia partraukt kuo greičiausiai Amerikon, ir atėitį busimų mokyklų paremt ant mergaiczių-mokytojų, augusių arba bent izsmokusių Amerikoje ir apszauzinusių su amerikizskomis sistemomis mokinimo. Kiek galima nugirsti, užmanymas atranda pritarimą izs daugelio pusių, teip kad pageidaujamas suvažiavimas galės atsilikti dar prieš naujus metus.;

Dieve, padėk geram darbiui!

Ir vėl prisieina raszyti apie szcialistus. Pasirodė, kad netik Szliupas, bet ir lenkai ant jų rujoja. Mat ant pastarojo tautiszko suvažiavimo Vokietijos social demokratų tapo nutarta neduoti daugiau pinigizskos paszalpos lenkų socialistizskiems laikraszcziams — delto, kad lenkiszki „draugai“ paskutiniame laike pradėjo darytis patrijotais. Akyviausiai, kad prieš paszalpą šio smarkiai Rožė Luxemburgitė (žydelka), viena izs redaktorkų kazinkokio lenkiszko laikraszczio, turincio tiktai 37 numeratorius ir be paszalpos partijos gyvuoti negalincio.

Passivirtina dar sykį, juog socialistai yra, apskritai imant, priešingai visokiems tautiszkiems judėjimams. Nesykį jau raszėme, kad socialistai (tame skaitiljuje ir musizskiai) yra tiktai ant tiek tautiecziais, ant kiek tarp savo brolių gali praplratinti savo mokslą. Szliupas, kurs nori sujungti socializmą su tautyste — yra anomalija....

—a—

Nuo „Motineles“.

Iki 7 d. Spalnio „Motinėle“ turėjo sekanczius įplaukumus:

I geležinį kapitolą:
Prisiraszymas kn. M. Jankolos 1.—
Pirmiau buvo 775.—
Viso 776.—

I bėgamąjį kapitolą:
Mėnesinių 4.—
Pirmiau buvo 321.95
Viso 325.95

Kankintinių kasoje yra 5.70
Viso „Motinėles“ pinigizskas turtas izsnesza \$1107.65.

„Mot.“ sekretorius.

Balius!

moterių draugystės vardan szventos Cecilijos bus Utarninke, 20 d. Spalių (October) 1903 m. ant

ARMORY HALL, PITTSTON, PA.

Prasides 7 val. vakare. Muzikė bus izs Berlyno ir rėz puikiausius szokius. Užkvecziam visus Lietuvius ir Lietuvaites, kaip vietinius teip ir izs visos apielinkės, atsilankyti, nes bus puikus pasilinkiminimas. — Izenga vyrams 25., moterims dykai. Užpraszo

Komitetas.

Labai pigiai!

Paausuota sagute su szv. Tevo Piuso X paveikslu ir su lietuviszku paraszu.

Sagutė galima visada prie brusloto prisiseigus neszioti. Kaszuoja tiktai 30 centų. Perkupcziamis parduotu tik už pusę prekės. Adresuokit pas

S. P. Tananevicia
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna izsgydyma.

Pasiekimuziniai gydau visokias pasalpas ir paviazionis ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, gysvos skaudėjimus, silpna siminti, druziskas naujilpas, tyriszkas silpnytes, schimuma, sutinimas, vėzi, klyskas pas motoris, kraujavimas ir tt., serva ligas, podagra, romatizmas, sutinimas, paralyzius ir tt. Praszalina gumla, gydau gimdymo ligas, vydkous sutinimus etc. Szerviziskas ligas, gydau su pagalba geriausia elektriska prietais.

Iztytaszku dailiu ligas izsgydau per kelias dienas. kraujo užnuojimas, odos ligas, servasis begimas, lazdias gerklės ir butrosi, nosų, akys ir ausys, netekimas vyrikumo, yvezio naujilpas ir tt. gydau kuopasiekimuziniais ir gvarantuojame pilna izsgydyma. **Chro-nizskos ligos yra menso specializakumai.** Gyvudziario netarzoje. Suodugnis izsazgaminavimas ligonio ir jo izsgydymas — tai yra mano priorazyte.

DR. LANDES

Szeptolinis specialistas.

134 E. 24-ia ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki vakare, Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalingi asabiazicai atsilankyti, gali parasyti laiskas, butinai rikalavimas pasienio inaukizjimo.

Szenuku visokiose kalbose. Turis praktika Lehmann Bellevue, Fort Grand, Unionsville Hospital. Direktorius Medetliniszko Instituto.

Dr. L. Landes persikraustė nuo 1 Apriilo į
132 E. 24 STR., NEW YORK
arti Lexington Ave.

THE LITHUANIAN WEEKLY

„ZVAIGZDE“ — THE STAR

the only Lithuanian publication in New York, New Jersey and New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY
at

223 ROEBLING STR., BROOKLYN, N. Y.

All communications must be addressed:

„ZVAIGZDE“

223 ROEBLING ST., BROOKLYN, N. Y.

SUBSCRIPTION \$2.00 A YEAR.

Rates of Advertising:

One inch once..... \$0.50

One inch one month..... \$1.00

One inch per year..... \$10.00

Sanvaitinis Laikrasztis

„ZVAIGZDE“

įsiseina kas CZETVERGAS. — Kasztuoja ant metų \$2.00, i užmarę \$2.50.

Korespondencijas ir laiszkus su pinigais adresuokit:

ŽVAIGZDE

223 Roebling st. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 408 WILLIAMSBURG

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Zvaigzdes“ redakcija neatsako.

Išz Lietuvos.

Senapile. Acių Dievui ir pas mus jau kitokie laikai virto. Caro ukazas sulyg mokinimo gimnazijose tikėjimo dalykų prigimtoji kalboji, zsiuom kartu jau sausiai par maskolių urėdninkų ausis nepraskambėjo. Visi tvėrėsi prie jo išpyldymo ir sztai musų mieste gimnazijoj mokintinius lietuvius mokina kun. Senkus lietuvizskai. Visiems neapsakomas džiaugsmas, tik visa dabar bėda, kad savo spaudos da neturim.

Tokiū pat budu lietuvizskai jau ir Veiverių moksleinėj pradėjo mokinti. Tę tikėjimo dalykus išzguldinėja kunigas Urbanavicius. Visi maskolpalaičiai ant caro ukazo ugnim spiaudo, taczias gal tik tuokart kaip nieks nemato. X.

Szrivintai. (Vil. gub.) Musų miestelyj su pagelba vietinio klebono ir kitų sumanesnių svietiszkų ypaty, kurie apie žmonių gerąvę zieki tiek rupinasi netrukus bus atidaryta drauguvės valgomų produktų krautuvė. Pereitam pavasaryj 46 ukėšai prie drauguvės prisiraszė ir savo įstaus nusiuntė ant užtvirtinimo. Valdžia įstaus 16 d. Ruggiuccio užtvir-

tino ir 30 d. to paties mėnesio atsibuvo pirmas susirinkimas, ant kurio tapo iszrinkti virszininkai. Skaitlius sznarių da ir dabar vis didinasi. Dalyvumas drauguvėj kasztuoja 6 rub., o prisiraszymas tik 50 kap. Žydai ant to žmonių užmanymo baisiai įsiuto, kadangi miestelyj visos krautuvėlės, kokios jos nebūvų žydėlių rankose atsiranda. Apzsviesteni žmonės gal bet teipgi prie minėtos krautuvės norės prisidėti, tuokart su galingsnėmis spēkomis žmonių kvėbis zieki-tiek pasigerjės. Dieve padėk.

Suvalkai. Maloniems skaitytojams gal jau gana gerai yra žinomas įsazniaus mokytojas Džiarabō—Marma, kuris Lietuvoj daug prajovų buvo prikėrėtes. Tasai judoszius ne vienam savo gentbroliui kruting ledais apkraustė ir graban paguldė. Pernai Suvalkų gimnazijoj IV klasej jo sunus mokino-ši, už kurį jam reikėjo mokėti. Marma nuvėję pas gimnazijos direktorių prasztyti, idant gimnazijos valdžia jo sunų nuo mokesties už mokslą atleisti. Žinoma, Marma direktoriui rankas iszbu-ziavo, paskui jam pradėjo pasakoti, juog Lietuvoj tarpe lietuvij pradėjo socialistiskai — revoliucioniskos knygos ir įvairios brosziuos platintis, labiausiai, girdi, lietuvizskoj kalboj. Lietuviai, baigę augsztesnius mokslus, dabar valdžiai visizskai neprielankus ir tt. Direktorius iszklaušęs jo pasakojimj, tuojaus jį nusiuntė pas žandarų virszininką, idant ir tam tą paczij litaniją tasai judoszius — iszdavikas iszrėžtų. Tai iszskur-gi negali buti kratos arba ir peršejojimai?

Pajieszkvojimai.

Kas žinotų, kur yra *Edvardas Miliulis*, paeinantis isz Panevėžio, Kauno gub., seniau gyveno New Yorke, teiksis duoti žinią i „Zvaigzdes“ Redakciją. Yra labai svarbus reikalas.

Asz Antanas Ramanauckas pajieszkau savo draugo J. Jacubie, kurs pirmiau gyveno Ironwood, Mich., o dabar kaip girdėjau Minnesoto valstijoj atsiranda. Teiksis atsizsaukti ant szio ant-raszo:

Anton Ramanauckas
Frank Alberto, Canada.

Asz Ona Vasiukonienė pajieszkau savo vyro Kazimieriaus Vasiukonio, kuris 13 metų Amerikoj gyvena ir ne-

kokį laiką buvo gyvenęs Waterbury, Conn. Jis paeina isz Rudaukos dvaro, Krosnos gmino, Kalvarijos pavieto, Suvalkų gubernijos. Jisai pats ar kas isz pažįstamų, kurie jį žinotų, teiksis pranezti ant sekanczios antroz:

Mrs. Ona Vasiukonienė,
45 Plenet St., Commercial Road E.,
London, England. 44

Kongregacijos reikaluose.

Linksma mudum, juog mudviejų atsizsaukimas („Zvaigždė“ No. 41) atrado atbalsį pas Amerikos lietuvizskus kunigus. Gavova vieszius ir privatizskos pritarimus mudviejų užmanymui. Dabar suvaziavimas lietuvizskų kunigų Pittsburge reikaluose įsteigimo lietuvizskos kongregacijos bus abėjo atsiliks ateinanziam mėnesyje. Per keturiadeszimtę Pittstone (prasidėš 25 d. szio mėnesio) įnesimai suvaziavimui bus apdirbti placziau, sziuo tarpu darova szikius-tokius nutėmijimus.

Ką tik gavova trumpą žinią, juog szv. Kryžiaus kliosztoriuje Ingenbohl'yje (Szevicarijoje), įstojo i noviciatą viena lietuvaitė su le i d i m u R y m o. Isz to sprendžiava, juog Ryme yra jau gautas leidimas įsteigti atskirą lietuvizską kongregaciją. Jeigu mudviejų nuomone pasitvirtj, tad, mudum rodosi, neturėsim jokių kluczių kongregacijos įsteigimui Amerikoje, nes kiekvienas czionyksztis kliosztorius musų busimas mokytojas priims pas save be statymo sunkių sąlygų. Dabar vietiniai zokonai nelabai nori priitinėti į savo tarpą tokių kandidaczių, kurios paskui nuo jų atsiskirs; bet jeigu turime leidimį isz Rymo steigti savąją kongregaciją, tad bile koks kliosztorius apsimis padaryti pradzių musų institucijai — kad ir už aktualizskus kasztus užlaikymo ir mokinimo musizskijų kandidaczių. Bet apie tai patirsime vėliau, dabar-gi, musų nuomonėje, suvaziavimas turės apsvarstyti sekanczius dalykus:

1. Iszrinkimas kliosztoriaus, kurs padėtų lietuvaitėms įsteigti savo kongregaciją. Iszrasti tokį kliosztorių reikia priesz suvaziavimą. Tikivos, juog komisija tam reikalui bus iszrinkta Pittstone, per keturiadeszimtę. Konfratrai, kurie ant keturiadeszimties nebūsite, teiksites isz savo pusės padaryti atsakanczius tyrinėjimus.

2. Sujeszkojimas kandidatų klijosistorių. Mudviejų nuomonė yra, kad jų reikia įveskoti ne Lietuvoje, bet tarp gimusių arba užaugusių Amerikoje lietuvaiczių. Jās galės pajieszkoti kiekvienas klebonas savo parapijoje.

3. Aprinkimas vietos lietuviszkam klijosistoriui. Tą klausimą galime drąsiai atidėti ant tolesnio laiko.

4. Pasigaminimas vadovėlių mokykloms. Tas yra svarbus reikalas. Mudum rodosi, kad suvaziavimas turės apgarsinti konkursą paraszymū vadovėlių. Be aukų tam reikalui, žinoma, neapsisime, bet drįstame tikėtis, juog isz liuoso noro katalikiszka visuomenė surinks užtektinai pinigų apgarsinimui konkurso.

Apie kitus įneszimus tegul apsarvato kiti konfratrai, mudu-gi tuotarpu laukiava suvaziavimo, kurs gal ir atsiliks 25 d. Lapkriczio, Pittsburgue (sulyg įneszimo kun. Sutkaicziu, Czepononio ir Vaisznoro). Apie tai bus praneszta vėliau.

Kun. A. Kaupas.

Kun. M. Szedyvidis.

Susivienijimu susigadymo reikale.

Wilkes-Barre, Pa. 16 dieną Spalių 1 adyną po po pietų Centraliszka Komitetas S. L. R. K. A. susiejo su Komisija S. L. A. ant susigadymo, bet kas isz to iszėjo? Pasirodė kad Komisija Susivienijimo L. A. reikalauja nuo mūsų visko ką tik mes turime t. y. czarterio peczėties, turto ir da kad užmokėtumėm pusę kasztų tos provos kurią jie patys užvedė.

Labai tas keiztai iszrodė kad tie kurie per laikraszcius kvietė mus prie susitaikymo ir net skundė mus visuomeni kad mes nenorime taikytis ir todėl mūsų bus kaltė kad advokatų kizseniai pasipūs nuo lietuviszkų pinigų, dabar suvis tu ugadų nenori. Ir po teisybei, kas gali pasakyti kad jie nori su mumis susitaikyti? Ataduokit, sako, viską ką turit, o tada jau mes prie jųs grynų nesikabinsime, ir pasakysime kad jųs geri, kitaip mes reksime kad jųs nenorite su mumis gadytis.

Poadynos tokio bergždžio rokavimo, ši emėme pusadynį atiliso ir vėl pradėjome tarybas tikėdamiesi jau dabar ką iszmintingesnio iszgirsti. Dabar jau S. L. A. Komisija teikėsi mumis didėle mielaszirdystę padaryti: padovanoti

mums jų provos kasztus. Tai viskas, sako, ką mes galime padaryti.

Dabar, Mieli Broliai, apsarvotyk S. L. A. pasielgimą. Jie nori isz mūsų izplėsti visą mūsų turą ir delei to užveda provą, bet kada jauzia kad visuomenė už tą juos kaltis, neva szaukia mus prie ugadų bet taikytis nenori o vien tikisi, kad nuo mūsų kaip nuo mažų vaikų viskų viską iszvilios.

Mēs provos neužvedėm ir jos nenorime, bet kad jie nenori taikytis tai gali provotis, bet kaltę to visko tegul ant savęs priima. Mēs tame neesame kalti.

Kun. V. J. Kudyrka.

Zokoninkai Amerikoje.

Zokoninkų Suvienuose Valstijose yra apie 7500: kunigų ir brolių po tris tukstanczius, novicijate apie pusantro tukstanczio. Didziausias zokonas yra jezuitų: skaito jis ketvirtą dalį visų zokoninkų. Kiekvienas zokonas — o yra jų netoli keturiasdeszimt — užsiima ypatingais darbais: vienas mokinimu, kitas mielaszirdingais darbais, treczias misijomis ir tt. ir tt. Mokslu užsiima pasekmingiausiai jezuitai, turintieji gerą universitetą Georgetown'e (Washington'e) ir daugel kolegijų iszmėtytų po rytines Valstijas. Jų bažnyczios yra beveik neatskiriamos nuo kolegijų; bet vakaruose jie užlaiko misijas tarp indijonų ir prižiuri szimtą ir dvidesimti vargingų parapijų. Tuo paciu užsiima benediktainai vakarinėse ir pietinėse valstijose; rytuose jie turi keletą augsztai stovinczių kolegijų ir seminarijų. Pradedamose ir vidutinėse mokyklose darbuojasi su didėle pasekme Krikszcioniszki Broliai. Jie tai užlaiko Westchestere (ties New Yorku) geriausia badai visame sviete protektoriją, kurioje du tukstanczių vaikų mokinasi įvairių amatų ir kitokių naudingų gyvenime daiktų. Zokoninkai Szvento Kryziaus turi garsų katalikiszką universitetą Notre Dame, netoli nuo South Bend, valstijoje Indiana. Apart mokinimo užsiima jie vietomis prižiūrėjimu parapijų. Tame zokone rasime keletą lietuvių. Prižiūrėjimu parapijų užsiima teip-pat pranciszkonai, kapucinai, auginstinjonai ir kai-kurie kitokie zokoninkai.

Yra zokonai, užsiimantieji vienatiniais misijomis — ne tomis misijomis, ką

matome tarp laukinių žmonių, bet misijomis po jau esanczias katalikiszkas bažnyczias. Nekuriose parapijose je per keletą sąvaiczių skelbia kasdien Dievo žodį su didziausia dvasiszka naudava slausytojų. Tarp tokių misijonierių atsizymi ypacz pasijonistai, redemptoristai ir paulistai. Szitų pastarųjų specialiszkumas yra daryti misijas nekatalikams. Ypatingas tai zokonas: susideda jis beveik isz vienu būvusių protestonų, vyrų mokytų ir dėl savo naujos bažnyczios dirbančių su didziausiu pasiszventimu. Pas protestonus jie yra laikomi didėleje pagodoneje.

Grynai religiszkomis bendrovėmis yra tiktai du klijosztorių trapistų: Gethsemane, valstijoje Kentucky, ir Dubuque, valstijoje Iowa. Tūdviejų klijosztorių zokoninkai, tai senovės Lietuvos kamedulai: nevalia jiems sznekėti tarpu savęs nė valgyti mėsos; bet užtai turi dirbti ant lauko ir soduose. Jų gyvenimas asztrus ir sunkus.

Lenkai turi tiktai du zokonų: resurekcionistų ir pranciszkonų. Abudu užsiima prižiūrėjimu lenkiszku parapijų, misijų nekam neduoda. Juos tame darbe užvaduoja jezuitai.

Lietuviai dar nė vieno zokono neturi, o zokoninkai-misijonierių mums reikia, labai reikia.

A. K.

Apie Popieziu Piusa X.

Ryman neperseniai pribuvo Popieziaus tris sesers. Jų su savo broliu Popieziumi pirmas susitikimas neaprazsomai buvo sujundantis, parodantis ypacz, kaip Popiezius prie savo szeimynos yra prisirizsusiu. Kolaik mergaitės Sarto gaus gyvenimui namą ant corso Vittorio Emanuele, tuotarpu prie gelezinio tilto pas zokoninkes apsisztojo, isz kur per langą visą sv. Petro bažnyčią ir Popieziaus rumus gali matyti. Tasai jų matymas mažam jas ir ramina, juog sykiu savo broliu jau negali gyventi, kurio draugyste jie ir rojū visą laiką praleido. Tos mergaitės labai nusizėminusios ir joms labai darosi nesmagu, juog nė ant gatvės negali pasirodyti, nes visi su žingeidumu jas tuokart sveikina. Pertat tik tuokart klijosztorių apleidžia, kada eina Vatikanan, arba į sv. Petro bažnyčią. Jokių niekeno atsilankymų pas save į klijosztorių neprima.

Pabandyk porą Waukwell - Czeva RYKU dėl vyrų, po \$3.50, ant pardavimo pa Ben Friedman'o gerai žinomą

Unijos Czeveryku Sztoro
153 Grand st., arti Bedford ave., B'klyn, N.Y.
DIDI PASKYRA AMBRELIU.

VESTALĖ.

APYSAKA ISZ LAIKU KRIKSCZONIUM PERSEKIOJIMU.

Pagal lenkišką.

(Tąsa.)

Kornelija visiškai nežinojo, juog jau šiandie tasai bausis nusprendimas ant jos turėjo nukristi, pertat pamacziusi mirtiną togą, nusitverė pati sau už galvos ir, tarsi, visus jausmus jau prarado. Toji liudna rėgykla betgi daziurėtojaus nesujudino.

— Rengkis — sušuko tvėrdamas jai už peties — ko laik atsilinks pusiaudienis, tave žemė jau bus prarijus.

Bausis keikimas ir raudojimas iš vestalės krutinės išsi-veržė. Norėjo nuo akmens, ant kurio sėdėjo pasikelti, bet spēkų jau tiek neturėjo ir ašaros, tarsi, upėmis per veidus praplyšo. Po nekuriam laikui apsimalšino ir, nutvėrus togą, metė nuo savęs į šalį, sakydama:

— Toga nekuomet aš nesivilksiu! Aš noriu savo kunigės drabužiuose numirti, tegul su jais mane ir užkasa!

Daziurėtojas ant jos tų žodžių tik su paniekinimu nusišypojo, duodamas jai suprasti, juog jeigu iki jo sugrįžimui ją atras da be togos, tuokart įsiai pats ją apvilksės.

Po daziurėtojo išėjimui, Kornelija pasižiūrėjo į savo vestalės suknius, veidas iš gėdos paraudonavo ir vėl karčioms ašaroms pasidavė. Reikėjo jau po prievarta suknius permainyti. Pirmiausiai galvos nuo atrišo juoda juosiuokė, plaukai it vilnys ant pečių sukrito; akiesmirkšnyj, savo suknią nusimetė ir togą apsirėdė. Pasižiūrėjęs dabar į save, o ypač į prasikaltrėlių togą, jos širdį didžiausi sopuliais suspaudė. Jau ji visiškai nieko nesijautė, ant akmens it pusgyvė kaipio šešuoletis sėdėjo.

Antgalo prisiartinio valanda, kurioj ją į mirties vietą turėjo vesti. Pamačiusi į kambarį įėjusius budelius, savo dušioj pradėjo šauktis motinos pagalbos, kadangi jos šioj pasaulėj kelias jau buvo paskutinio. Dėlai parodymo savo nekaltybės, pasizadėjo savyj jokios baimės, bet ir nusizeminimo neišreikšti. Jos tobulingas veidas ir dabar savo skaistumu neprarado, pertat be jokios nuostebos slinko sykiau su budėliais. Jos neišpasakytai gražus ugis mirtinaj togoj labai dailiai išveizdėjo, o ir veidas, norints visiškai išbalės, kiekvieną prie savęs, tarsi, traukte traukdavo. Pertat visi susirinkusieji į ją savo akis atkreipė ir su žingidumu į jos grožybę žiūrėjosi.

Pagal Domiciaus prisakymą, tasai nusprendimas turėjo būti iškilmingai išpildytas, pertat visa procesija labai triumfališkai išveizdėjo.

Pirmiausiai karietoje, vadinamoj *quadriga*, traukiamoj keturias arkliais vaziuojo patsai Domicius. Paskui karietą ėjo kuuigai, kuriems skyrė kelią augurai su rykštėmis rankose. Paskui stambeldiškus kunigus ėjo *haruspices*, o paskui juos su rozmarino šakomis *epurones* ir *fetiales*, toliau *avales*, *flammes salii* ir antgalo vestalės. Ant pats galo procesijos ėjo visas magistratas ir karžygių deputacija ir jau paskui juos pretorionų gvardija apsupta, tarpe dviejų budelių, ėjo Kornelija. Viens iš jųdviejų nešė liamputę, indelį su vandeniu ir duonos riekutę, o paskui jį žengė vergas, nešdamas cipro šaką, ant ženklų, juog nieks po mirties bausme prie prasikaltusios negali prisriatinti.

Tokiu budu visa procesija slinko į *Campus sceleratus*, bet slinko labai išpalengvo, kadangi susirinkusieji žmonių būriai paskubėti nedavė. Kiekvienas iš Romos gyventojų su atyda norėjo tą nelaimingą auką pamatyti. Romos žmonės teip prie mirties atsitikimų buvo pripratę, tankiausiai, žinoma, amfiteatruose, kad dabar jokių jausmų, jokio liudnomo

r pasigailėjimo prie vedamos ant mirties neturėjo. Tačiau šiandieninė rėgykla beveik kiekvieną prie savęs pritraukė, kadangi pirmiausiai Kornelija buvo kunigė, paskui jauna ir graži ir antgalo ypač buvo nubasta tokią mirtimi, iš tarpo kurių labai retai kas buvo matęs arba ir girdėjęs.

Kornelija matydama, juogei visi su paniekinimu į ją žiūrėjosi, ji teipgi apie save, pakelus akis apsidairė ir pamislėjo, dant Jovio perkunai visus jos tautiečius ant vietos einant užmušti. Umu laikų iš jos krutinės išsi-veržė linksmas klėksmas, kadangi tarpe susirinkusiųjų pamatė tą šviesplaukį jaunikaitej, kuris jai nekaltybę šventinyčioj buvo apsaugojęs. Jis viens tą ūneuzmirština naktį jai pagalbon pribuvo. Ir dabar jį, laikydama jį už viršprigintą dvasią, ištiesė prie jo savo sudžiuvusias rankas, bet jaunikaiteis akiesmirkšnys iš jos akių vėl prazuvo. Jau daugiau jo tarpe burio nematė. Nuliudus varginogai, nuleido akis žemyn, bet kada vėl apsidairė su nuosteba pamatė Flavoniją, kuri ženklų jai savo paskutinį atsisveikinimą oru siuntė. „Gera Flavonija, pamislėjo dėdama ant širdies ranką, tu viena tarpe visų susirinkusiųjų netiki, idant tavo draugelka tokios gėdos butų daziurėjosi.“

Antgalo visa procesija pribuvo į paskyrta vietą ir sustojo. *Campus sceleratus*, prasikalčius vestalių kapinynas, gulėjo sauleleidjį nuo tos dalies, kurią *Servius Tullius* tris pakalnes: *Quirinalis*, *Veminalis* ir *Esquilius* prie miesto buvo paskyręs. Iš vienos pusės su tuo lauku rubežiuosi puikus daržas *Krispo Salustiaus*, garsaus raštininko, kuris laikuose *Juliaus Cezario* buvo Afrikos prokonsuliu. Tasai daržas savyj turėjo kelioliką romiškių margų didumo ir tik kurnekur augšta žolė buvo apaugęs, tarpe kurių keli paminklai, apsvijusieji vijoklais riogsojo.

Ant to tai lauko Kornelijai tapo iškasta duobė. Buvo tai siaura, keturkampė skylė uoloj iškalta į kurią tik kopečiomis buvo galima įsileisti. Skyklėj nieko nebuvo, apart didelio akmens, kuris jai, kaipio mirtinu guoliu turėjo tarnauti.

Ant padirbtos prie minėtos duobės tribunus, *Domicius* su visu magistratu sėdosi. Kunigai ir kunigės šalim sustojo, o toliau neapsakoma daugybė žmonių it vilnys tik siubavo.

Vestalė pamačiusi tą bausią duobę, pradėjo visa drebėti ir savo žingsnius paskubino, idant greičiausiai, be jokio liudytojaus, įprusti jau amžinon duobėn, į kariaj ją pasižiūrėjus net širdis plyšo. Pracidama pro tribunų sustojo ir, ištiezdama prie *Domiciaus* ranką, sušuko:

— *Cicoriau*, mano šešėlis tave amžinai persekios ir naktimis miegoti tau neduos!

Tasai terionis išgirdęs jos žodžius, sudrebėjo ir mažam tuojaus nusprendimą butų atšaukęs, ne tai iš mielaširdystės nei iš gailėsčio, kadangi minėtųj jausmų jis visiškai nepažino, bet iš baimės. Nukankintų per jį aukų šešėliai ant kiekvieno žingsnio jį persekiojo, bet dabar da *Kornelijos* šešėlis jo baimę turėjo padidinti.

Sustoję su auka prie duobės, viens iš budelių su moline liampute, indeli vandens ir duonos riekute įsileido duobėn ir, tų viską ant akmens sukrovęs, vėl išlipo. Netrukus nutvėręs nelaimingos *Kornelijos* ranką, prisakančiu balsu sušuko:

— Eik jau dabar, viskas parengta.

Su sunkum atsidukstėjimu, paskutinį sykį Korneliją į šią pasaulę pasižiūrėjo. Dabar jai pasaulė išrodė neapsakomai graži, maloni, linksma. Reikėjo ant amžių su jos grožybėmis skyrts, ypač-gi da tokiose jaunoose diense. Jau koją ant kopečių uždėjo, idant į tą prapultį žengti, kad štai nekoksai klėksmas pro visų ausis prasinešė ir pilnas oras raudojimu prisipildė. Su sykiau ją kas rankomis apkabino ir išgirdo balsą,

— Aš su tavimi duosiuos užkast.

arnas prisiketino nueiti tuojuas pas jį, ėsant jo valandoms
 Tai buvo Fabiola. Iš po rankų Flavijai išsprudo ir čia
 prie savo draugės pribėgo.

— Ačiū tau, mano brangiausioji, — tarė Kornelija, bu-
 čiudama mergaitę į veidą. — Pasakyk vestalėms tegul ant ma-
 nęs nerugoja, nes esu visiškai nekaltai.

— Aš mirsiu su tavimi, — šaukė Fabiola, nenorėdama
 jos iš savo glesnio palceisti.

Bet viens iš kunigų prie jos prisartiņės, nuo Kornelijos
 ją atstume, paskui nuvedė ją į užpakalį susirinkusiųjų į jai.
 tos dramos pabaigos neprisiėjo matyti. Tuotarpu Kornelija
 antru kartu ant kopėčių koją nuleido, bet vėl čia naują pasi-
 priešinimą sutiko; jos toga už crškėčio šakutės utsikabino.
 Idant togą paliausuoti, prisartiņino budelis, bet mergaitė jį nuo
 savęs atstume ir pati togą atkabino. Potam jau nieko nelau-
 kius duobėn įlipo. Išilpus duobėn, puolė ant kelių ir, rankas
 augštin iškelus, saulės šviesą ant visados atsisveikino. Duo-
 bės skylė pamazi vis mažosia, da budeliai kujais sudavė ir....
 tamsybėjį jį ant amžių pasiliko!

Budeliai pritašė ant duobės skylės akmeninę plytą, api-
 barstė ją žemėmis, paskui kunigai su vestalėmis trissyk apie
 daubę piktžodžiaudami apėjo. Auka jau buvo palaidota. Su
 tuom visa rėgykla pasibaigė ir žmonės pradėjo skyrstytis.
 Juokdamiesi ir linksminamiesi žiūrėtojai grįžo miestan, tarsi,
 tai nelaimingai vestalai neprisičina tų, po žeme nieko kentėti.

Tarpe visų susirinkusiųjų tik dvi širdi graudžiai radojojo.
 Tai buvo Paris ir Flavonija. Ji savo užkastos draugės verkė,
 o jis, tarsi, visą savo narsumą praradęs, pamiršo ir kur buvo
 ir į kur dabar eina.

— Narsumo, broli, narsumo, bukie vyrų — tarė ramiai
 mergaitė eidama su juom pašaline gatve prie Tulliolės namo.
 — Kartais V. Dievas žmonėms laikadariami duoda pergale,
 bet jų triumfas labai trumpą laiką turi, bet paniekinta nekalti-
 tybė antgalo da garbingiau į aikštę išeina.

— O sesut, aš drebu mislydamas, juog jį da prieš lai-
 ką toj tamsioj skylėj gali numirti. Bijausi, idant nakties laike
 tik lavono nerastumėm.

— O tu, mažo esi tikėjimo! Kodėl-gi abejoji ir pats
 sau savo spēkas mažini? Broli, Visagalinčiame Dievuj visą
 savo viltį padėk, tuokart marėmės be jokio pavojaus galėsi
 vaikščioti, teip kaip kitus kartus šv. Petras po Tiberu atėrą!
 bet jeigu abejosi, pradėsi skėsti teip kaip tasai šventasis. Ne-
 koksai slaptingas balsas mano širdžiai pasakoja, juog ją išgel-
 bėsi ne tik dėl lyglaikinio gyvenimo, bet ir amžino. Faustulė
 su Anicetu jai tą malonę išmėls pas Augščiausiojo sostą.

Tie mergaitės žodžiai Parisą suramino ir naują narsybę į
 jo širdį įlėjo.

— Lai tau Dievas užmoka — tarė — už tuos žodžius,
 kurie kaipo gydantys balsamas* mą širdį sudrutino. Jau dabar
 jokiū budu neabejoji ir nesitikiu vilties prarasti.

— Ar Sekstus su tavimi eis?

— Ne, aš jos mirties priežastimi buvau ją noriu ir
 gelbėti. Aš ją išgelbėsiu.

— Neskušk savęs perdaug, kadangi jos mirties priežas-
 timi tik vienas Domicius yra. Bet Augščiausias Sutvertojas
 už tokį darbą jį nubaus ir dievobaimingos Faustulės dukterį
 išgelbės.

Teip kalbėdamu pribuvo namo, Gladiatorius netrukus ap-
 sisukęs grįžo miestan, idant kuoveikias prie ateinančio darbo
 atsakančiai prisirengti.

XVII.

Grabas.

Tamsioji naktis Campus sceleratus apsiaubė ir
 oį tamsybėjį tik viena maža ugnis mirgėjo. Pretorionų gvar-

dijos kareiviai su liampomis vaikščiojo, sergėdami naują kapą,
 idant kolaik auka po žeme nenumirs, nieks jos negalėtų iš tų
 išliuosuoti.

Nevišiskai da buvo vėlu, bet aplinkui mirtina tyla viešpa-
 tavo; nakties laike per tą vietą nieks nedrįso nė praciti, kada-
 ngi visi manė, juog vestalių šešėliai kiekvieną pračivį persekija.
 Kareivių buvo septyni: pačliui viens po antramjam ant sargy-
 bos prie grabo ėjo, o likusieji tuotarpu sėdėjo prie žemo
 stalo, ant kurio stovėjo beklinis indas su kaulukais.

— Viskas arba nieko! — sužuko vienas iš kareivių,
 mezdamas iš indo kaulelius.

— Dėl Merkurijaus! Laimingas iš tavęs grajikas, Plau-
 tai. Galbut tame grajajū tau Fortuna tarnauja — tarė vyriausis
 iš prerionų.

Laimingas grajikas Plautus kaulėlius pastumėjo savo
 draugui, bet tasai atstumęs nuo savęs, tarė:

— Kvailas bučiū, idant su tavimi grajičiau, tu mą vėl
 kelis sesterus paimtum, o rytoj visus pragertum. Tik kelis
 turiu ir tuojuas ir tų nematyčiau.

— Dėl cicoribus vainiko! Tu teisybę pasakoji! Išloštas
 pinigas prie žmogaus niekados negali buti. Bet kaip greit
 pasiliksiu centurionu, tuokart su draugais sestrų jau nevertosiu,
 bet tik auku bovisiuos.

Ant tų žodžių visi prasijoukė šaukdami:

— Ha, ha, ha! Plautus centurius, Plautus centurius!

— Teip yra, — atsakė anas ramiai, — netik centurio-
 nu, bet da ir tribunū..... Ir kas čia gali buti labai daug aky-
 vo? Ar-gi tas viskas ne iš narsumo priguli? Devynis sykius
 su barbarais jau pešiaus; tokie dalykai ir prie pat tribunolo
 gali tiesas priduoti. Teisybė, idant pasiikiti tribunū, reika-
 laująs dešimties sykių buti didelėj karėj, bet aš jau devynis
 sykius ir buvau, kimšau savo galvą po kalavijū, todėl tame
 kalbėsėj nėra jokio joukingumo ir aš su viltimi visiškai nea-
 bejoju.

— Devyni, tai negeras skaitlius ir gal buti tasai skait-
 lius niekados tau laimės neatneš — tarė viens.

— Gana tų pasakojimų, mesk kaulėlius — prabjlo bu-
 simas centurionas ir tribunas prie savo sėdinčio prie šalies
 draugo. — Bet vėl tą patį be jokios pasekmės atsakymą gavo.

— Gerai, grajikiva, bet kitką, kadangi kaulėliuose su
 tavimi visiškai negalima,

— Per Jovem, ką-gi dabar norite?

— Grįžkim geriausiai vėl prie kaulėlių — tarė Plautus.

— Ne, ne, — atsakė visi sykiu.

Čia tuojuas kareivis nuo sargybos prisartiņino ir metė ant
 stalo pinigą.

— Štai kur užimantis lošimas — tarė — prisizirekit:
 ant vienos pusės fancoso galva, o ant antros — laivas. Taigi
 grįjkime capita et navim.

— Capita! — sužuko Plautus mezdamas augštin
 pinigą.

— Navim! — reke kiti, matydami, juog laivas buvo į
 viršų.

Tuotarpu Plautus savo draugą nutveria už peties ir sa-
 ko:

— Žiurek štai, Terenciau, mą rodosi, juog tų kas nuo
 žemės pasikelia.

— Turbut sapnuoji. Grajkime toliau, o tu su savo
 baidyklėmis perstok jau — atsakė mezdamas pinigą.

— Žiurekit, žiurekit! — sužuko vėl Plautus.

Visi pakėlė akis, bet nieko nematydami, minė, juog Plau-
 tus tik joukajua.

— Jeigu-gi matai kokią dvasią — atsišaukė vienas —
 tai eik priešai ją, pienburni!

(Toliaus bus.)

Sumažintos knygų prekes:

Norėdami išparduoti visas užsilikusias mūsų spaudos knygas, ant didelio nuozdimeio numažiname prekes:

Žodynėlis angliskai lietuviškai.....	20c.
Žodynėlis lietuviškai angliskai.....	40c.
Gyvenimas palaiminto Klemenso.....	20c.
Lengvos lekcijos angliskai-lietuviškai.....	10c.
Zydo pakuta.....	10c.
Knyga apie hypnotizmą.....	50c.
Majuvka.....	5c.
Įidas gerų darbų.....	5c.
Apaspatalystės maldos dievmaldystės.....	8c.
Atlankymas SS. Sakramento.....	20c.
Knyga taisyklių.....	10c.

Adresuokit: „Bažnyčios Tarnas“, 36 James St.
Waterbury, Conn.

MIKOLAS GANO, Artista Mallorius.

Mano dirbtuvėje dirbasi paveikslai tiktai aliejinėmis farbomis ir pastelinais. Kas nori turėti savo didelį ir puikų portretą, te prisitūnčia man savo photographiją, kuri gali būti kad ir mažinė, ant blėkės nutraukta, bile aiskai. Drapanos gali būti permaintytos pagal asabos norą. Padarytus portretus ant pareikalavimo siunčiu be rėmu į krajų. Mano dirbtuvėje turiu daugelį mūsų didvyrių portretų kaip tai: Vytauto, Adomo Mickevičiaus ir k. ant parlavimo.

Tautiečiai! Nesiduokit save bile kokiam fuszeriui apgaudinėti kuris jums nieko gero neįstengia padaryti, bet kreipkitės prie savizkio, kuris yra tikras artistas ir jau tukstanciziai lietuvių jo puikiais portretais puosžia savo namus.

Raszydami pas mane taip adresuokit:

Mikolas Gano, 129 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y.

MAX KOBRE

Lietuvizska Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Naujiena!
Rusiszkoji Destiliuota Degtine
„VARPAS“.

savo tobulyste aplenkia visas kitas firmas, užlaikancizias nedažytą degtinę, ir savjį turi naturalizską baltąjį dažą. Per mediciniszką skyrių pripažinta sveikiausia ir geriausia sergantiems.

Destiliarna Newark, N. J., o krautavė 100 Rivington st., New Yorke.

Krautuvėj teipogi atsiranda rusiszkoji importuota arbata firmos K. C. Popovo.

I visus miestus siunciamz expressais.

Apart visoko krautuvėj da galima gauti kioniaką ir kitokius vynus.

RUSSIAN - AMERICAN RECTIFYING COMPANY
100-RIVINGTON ST., NEW YORK.

Vienatinis katalikiszkas
Lenkiszka — Lietuvizskas Bankas.

TAUTIE

Ką nori remti, savuosius ar svetimus žmones? Jeigu savnosius, nusiduok pas

A. Grochowski & Co.

298 Bedford Ave. (arti Grand St.),

BROOKLYN, N. Y.

Szipkortes į ir isz Europos už žemiausias prekes. Siuntimas į seų krajų pinigų, teipogi jų iszmainymas ant by kokių.

Visokių dalykus ir reikalus, prigulinczius advokatams, atliekam kuopniakiausiai, kaipo kraujų teip ir Amerikoje.

Mūsų Bankas jau 22 metu gyvuoja, kas gali liudyti apie to atsakanį vedimą:

Meldžiamz adresuoti:

A. GROCHOWSKI & CO.,

298 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam szifkortes ant visų greicziausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų; North German Lloyd Bremeno; Hamburg American Line Hamburgo; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterdamo. Siuncziamz pinigų, kurios jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiznekėti lietuviškai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiejome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Pačėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 9 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po

Nr. 81 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

Sekanczius knygos:

IstorijaSeno ir Naujo Istatymo 25c.

Dogmatas apie pragarą 15c.

Trumpi atsakymai ant užmetinėjimu priesz Religiją 20c.

IzzguldymasLioretan.Litanijos35c.

Juoku Knygelė 25c.

Paslapcziai Gyvojo Rožancz. 25c.

Socializmo ateitis, apysaka 40c.

Dvi Seeserys, apysaka 40c.

Gaunamos pas:

Rev. J. J. KAULAKIS

1081 So. 5-th str. Philadelph ia, I

Daktaras

isz Lietuvos!

Dr. Med. LeonChernug

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulyczių,

OFISO VALANDOS:

Nuo 8 iki 10 isz ryto

Nuo 2 iki 3 po piet

Nuo 6 iki 8 vakare.

Telephone 3997 Spring.

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDES“ spaustuvėje.

Maldu Vainikėlis.

Naujai atspaudintas, tinkamiausia Amerikai lietuviams maldaknygė, nes apart pritaikintų maldu padaryta taip, juog ją galima nesiziotis ir brustolo kiseniukij. Prekė 25c., 30c., 75c. ir 80c.

Kataliku Bažnyčia ir mokslas.

Pagal prof. Zahn'ą paraszė kun. A. M. Milukas. Yra tvi knygtė, kurioje trumpai o aiszkia iszriszta daugelis kėblu klausimu apie sutikimą Kataliku Bažnyczios su mokslu. Shenandoah, Pa., 1901 m. Prekė 15c.

Stacijos arba Kryžiaus kelias.

Parangta kun. Burbos savo parapijonams, kad jė prideranzciai mokėtu apvaiszczioti Stacijas. Plymouth, Pa., 1897 m. Prekė 10c.

Pamokslai apie Szv. Sakramentus.

Paraszė kun. A. Bortkeviczius. Telpa juog iszaiszczinimas visu Sakramentu, 18 graziu pamokslu. Shenandoah, Pa., 1901. Prekė \$1.00. Su a padaris \$1.25.

Rankvedis senoviszkos Istorijos.

Knyga II, pagal Fisher'į ir kitus paraszė kun. A. M. Milukas. Shenandoah, Pa., 1898. Prekė 40c.

Žemaisziu Vyskupystė.

Paraszė vysk. M. Valancauskas. Laida II. Shenandoah, Pa., 1897 m. Knyga turi 247 puslapius, ant kuriu telpa platus apraszymas Žemaisziu Vyskupystės. Prekė \$1.00.

Antanukas.

Apsyka B. Pruso. Isz lenkiszko vertė Selimas. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 15c.

Paskutinės miszijos.

Lenkiszcai paraszė Jonas Lada. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 20c.

Graziu žmonių pamokslai.

Paraszė kun. Tataro. Szioje knygoje yra daug labai dailiu, užimanzciu apysakėliu. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 60c., ant geresnės popieros — 75c.

Dzūkiszkos dainos.

Yra tai rankius dainu, dainuojamu Dzūkiuoj. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 60c

Trumpi atsakymai ant užmetinėjimu priesz religija.

Parangta kun. Kaulakio. Juog telpa daug aiszkiu atsakimu užpnotantiems ant katalikiszko tikėjimo. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 20c.

Dogmatas apie Pragara.

Parangta kun. Kaulakio. Szioje knygtėje suprantamai yra iszaiszczintas faktais dogmatas apie pragara, kaip isz gyvenimo szventuju, taip ir isz svietiszkos istorijos. Shenandoah, Pa., 1899. Prekė 15c.

Paslapty Gvyjoje Ražanzciaus.

Parangta kun. Kaulakio. Szioje knygtėje telpa paslapty arba Tajemnyczios Ražanzciaus ir budas kalbėjimo taip vadinamu Gvyjoje Ražanzciaus. Chicago, Ill. Prekė 25c.

Iszgulvimas Loretanziskos Litanijos.

Parangta kun. Kaulakio. Yra tai iszaiszczinimas Litanijos Panėlės Szvenciausios graziuos pamokslėliuose ant kiekvienos dienos Gegužio mėnesio. Shenandoah, Pa., 1899. Prekė 30c.

Istorija Szventa Seno ir Naujo lnstatymo. Parupinta kun. Kaulakio. Yra tai biblisz-

ku istorija nuo pradziuos svieto iki apgarainimu ant svieto Kristaus mokslo. Shenandoah, Pa. Prekė 50c.

Rankvedis Senoviszkos Istorijos.

Pagal Fisher'į, T. Gazeau ir kitus, paraszė kun. A. M. Milukas. Knyga I, Shenandoah, Pa., 1897 m. Szioje knygoje yra apraszty svarbiausi nusidavimai Rytu szalies viespauszcziu, su 14 paveiksliu. Prekė tiktai 50c.

Medega tautiszcai vaistininkystei.

Paraszė Dr. J. Basanaviczius. Szioje knygoje autorius apraszo daugelį ligu, atsitinkanziu tankiausiai tarp lietuviu, paduodamas tuu ligu vardus lietuviszkoj ir lotyniszkoj kalboj, dant palengvinti lietuviams susipratimą su svetimtauciais gydytojais. Pradijoj knygos telpa du autoriaus paveiksli. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė tiktai 40c.

Lietuviszcai-trakiszkos studijos.

Paraszė Dr. Basanaviczius. Yra tai tyriņėjimas apie lietuviu tautos pradiją. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 60c.

Lietuviszki Dainiai pradijoje XIX szimtmezio.

Paraszė Jr. Jonas. Yra tai apraszymas apie gabiausius lietuviszkus dainius pradijoje pereinote amziaus. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė

Medega Simano Daukanto Biografija.

Parangė kun. A. M. Milukas. Yra tai platus apraszymas gyvenimo musu garsiausz raszintinko S. Daukanto, su 14 paveiksliu. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė \$1.00.

Populiariszkas rankvedis fizikos.

Lietuviams parupino P. Neris. Yra tai iszaiszczinimas daugelio gamtiszku apreiszkinimu, su daugeliu paveiksliu, palengvinanzciu supratimą aiszkinimo. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 75c.

Botanika.

Paraszė kun. A. Pabriezė. Yra tai didelė knyga, kurioje autorius apraszo visokius Lietuviu auganzcius žolynus ir medzius, paduodamas ju vardus lietuviszkoj ir lotyniszkoj kalboj, kur tie žolynai auga ir kaip jie iszrodo. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė \$1.00.

Padėjimas lietuviu tautos Rusu vieszpatystėje.

Maskoliszkoj kalboj paraszė grovas Leliva. Autorius szioje knygoje iszrodo maskoliszkos valdžios nelabuma apsiėjime su lietuviiais. Shamokin, Pa. Prekė \$1.00.

Lietuviszcai angliszkas žodynėlis.

Paraszė kun. P. Saurasaitis. Yra tai vienatinis lietuviszcai-angliszkas žodynas, kuriame rasite tankiausiai vartojamus ir reikalingiausius žodzius. Waterbury, Conn, 1899 m. Prekė 75c.

Angliszcai-lietuviszkas žodynėlis.

Paraszė kun. P. Saurasaitis. Yra tai toka pat žodynas, tiktai pirmiaus sustatyti angliszki žodziiai. Prekė 50c.

Prozaiszki rasztai kun. A. Burbos.

Szioje diktokojo knygoj telpa daugelis labai graziu ir linksmu apysakėliu. Jas skaitydami lietuviiai gali linksmai ir nandingai praleisti laiką. Nauja laida, tomas I. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 80c.

Prozaiszki rasztai kun. A. Burbos.

Tomas antras. Prekė 50c. Ant geresnės popieros — 60c.

Pajauta.

Paraszė Bernotaviczius. Puiki apsyka isz

ietuvių gyvenimo 14 szimtmetuj, arba pabai-ga stabmeldystės Lietuvoj. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 60c.

Anima Vilis.

Paraszė Marė Radzeviciūtė. Yra tai labai puiki apsyka isz gyvenimo iszremtuju į Si-byriu. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 75c.

Tvanas.

Paraszė garsiausias dabartiniam laike ant svieto rasztininkas H. Sienkeviczius. Yra tai puiki apsyka isz laiko karės Lietuviuos ir Lenkijos su Szvedais. Tomas I. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 80c.

Tvanas.

Tomas II. Ta pati knyga, tiktai tesa tomo pirmjo. Prekė \$1.00.

Duonos jieszokojai.

Paraszė H. Sienkeviczius. Szioje knygtėje dailiai apraszytas atvykimas tulo lietuviu į Amerika, ir vargai, kokie ju czia patiko. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 35c.

Valdimieras.

Apsyka pagal kun. A. Schmidta. Iszvertė kun. M. Milukas. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 25c.

Du Broliai.

Czia apraszty susitikimas laike kovos duvieju broliu, isz kuriu vienas tarnavo maskolu kariumeņej, o kitas turku. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 3c.

Lietuviszkos pasakos.

Sorinko Dr. J. Basanaviczius. Szioje knygoje telpa 200 senoviszku pasaku. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė \$1.50.

Keturi metų laikai.

Paraszė Kr. Donelaitis. Graziomis eilėmis apraszty keturi metų laikai: pavasaris, vasara, ruduo ir žiema. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 40c.

Kankinimas kataliku Lietuvoje.

Paraszė Akmeninis. Knygtė paskirta lietuviszkiems teatrams, apraszanti Kraziu skerdynę. Plymouth, Pa., 1893 m. Prekė 20c.

Lietuviszkos kanklės.

Apraszymas apie seniaus lietuviszkas kankles, su paveikslu žmogaus grajjanzcio ant kankliu. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 5c.

Lietuviszkas albumas.

Isleido kun. A. Milukas. Telpa jame paveiksiai praklinesniu lietuviszku rasztininku, typu ir geresniu vietu. Shenandoah, Pa. Prekė 50c.

Lietuviszkas albumas.

Isleistas kun. A. Miluko. Laida II. Telpa paveiksiai istoriszku vietu Lietuvoje, lietuviszku namu, iszdarbiu. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 50c.

Lietuviszkas albumas.

Dalis II ir III. Telpa jose paveiksiai apie 50 lietuviszku rasztininku ir žemesniu vyru. Yra teptisji lietuviszki tipai ir nekurie paveiksiai isz lietuviszko skyriaus ant Parjžiaus parodos. Shenandoah, Pa., 1900m. Prekė \$1.25.

Juoku knygtė.

Surinko J.K. Telpa juog daugybė juoku. Labai naudinga knygtė dēl praleidimo linksmai laiko. Shenandoah, Pa., 1900m. Prekė 25c.

„Žvaigždė“ pirmo meto kaszuoja \$1.50, apdaryta — \$2.00.

„Žvaigždė“ antrojo meto kaszuoja \$1.50.

James J. McGinty

Laidotojas lavonu ir balsamavotojas prie
lietuviszkos parapijos Brooklyne.

Laidojo
ant
visokių
Kapinių

Parsamdo karietas ant szermenu, veseliju
ir kituose reikaluose labai pigiai.

Gyvenimas ir kancelarija po

72 So. 2-nd Str., stonia po 76 So. 1st Str.
Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir naktį.
Telephonas: 559 Williamsburgh.

Adresal Centraliszko komiteto Susivienijimo Lietuvių R. - Kat. Amerikoje.

Prezidentas: Kun. V. Kudyra, Box 46
Edwardsdale, Pa.

Vice-Prezidentas: J. Lauraitis, 94 No. Plum
All., Shenandoah, Pa.

Kasierius: K. Radzevicius, Shenandoah, Pa.
Sekretorius: J. Kasulaitis, 61 Church street,
Pittston, Pa.

Kasos globėjai: Kun. B. Lindzius, Elizabeth,
N. J.; J. Zemaitis, 305 So. Jardin str.,
Shenandoah, Pa.

Knygius: kun. M. Szedvydis, St. Casimir's
Church, Pittston, Pa.

Dvasiazkas vadovas: kun. A. Kaupas, 14 The-
odore str., Scranton, Pa.

Augszciausias sudas: A. Danisevicius, Ma-
hanoy City, Pa.; J. Lukszis, Mahanoy
City, Pa.; M. Motiejunas, Luzerne, Pa.;
J. Mekiaszisz, Shenandoah, Pa.; J. Lopata,
Wilkes Barre, Pa.

ZVAIGZDES AGENTAI:

I. Miluszauskas,
Forest City.

Stanislovas Potelionas,
Plymouth, Pa.

Povylyas Galtauckas,
Mahanoy City, Pa.

24 7th Str.,
L. K. Karalius,
Baltimore, Md.

526 Columbia ave.
M. Schermis,
Brooklyn, N. Y.

107 Berry Str.
Mikolas Miszkunas,
Newark, N. J.

28 Hartford str.
J. Macziulaitis,
Newark, N. J.

105 Ferry Str.,
J. Rabikauckas,
Brooklyn, N. Y.

64 So. 2nd str.
A. Kozlovskis
Pittsburg, Pa.

786 Shelly str.
J. Rikteraitis
Waterbury, Conn.

67 James str.
S. P. Tananevicia
Chicago Ill.

384 So. Morgan st.
P. Blauzdziunas
New Philadelphia, Pa.

Box 12

Tautiečiai! Jaigu kuris nori grįžti
atgalios į tėvynę o ne-
turi pinigų, lai kreipsi prie mus. Mes
kiekvieną nuvesim per 9 dienas į Bremą
ar Hamburgą. Tris adynas tik darbo
su mažu damokejimu. Raszyk tuojaus
ant sekanczio adreso:

Columbia Shipping Office
158 Suffolk, cor. Stanton St. New York.

Schneider Bro's

Lietuviszki Kraucziai
296 GRAND STR.
BROOKLYN, N. Y.

SIUTAI ant orderio geriausiai ir pigiausiai
atlekami.

Geriausia vieta visame Brooklyne.
Galit suikabėti lietuviszkai.

Dėl krauczių parduodam geriausios materijos
kuopigiausiai, nes perkam tiesiog iš fabriko.
Neužmirskit tikrąją vietą pas

Schneider Bro's
296 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

S. JARMULOWSKI,

No. 54 Canal Str. New York.

Asz užsika
BANKA
kurioje galite angyzai
uždėti savo pinigus,
eipogį izmainiau pi-
nigus visu žemiu.

AGENTURA
visu laiviniu kompa-
niju ir geseinkelio ti
kietu. Szipkortes į ir
isz Europos.

Teppi siunoziu pi-
nigus į visas dalis
svieto ir iszduodu vekselius ant visu didziuju
miestu Europos.

Bankas Europoje,
Hamburgo: S. Jarmulowski.
Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

Stebetina proga!

Vaikams prie miszių sukniaos
geriausias kaszmluo su
puikumu pamusulu už

\$3.50

Kamzios 75c, \$1.00, \$1.75.
PLOSZCZIALI \$16.00 ir dau-
giaus. Kunigiszzkos sukniaos
\$12.00 ir augszciausias. Gera
visa eile drapanų \$18.00 ir
augszciausiu. Paltos extra \$20.00
augszciausiu.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St.,

New York.

„ZMIJEC ZNIK'AS“

EGUITERRO NO. 2

EGUITERRO NO. 1

Jeigu turi REUMATIZMA,
GALVOS, SPRANDO, STRENU,
KAULU SKAUDEJIMUS —
teippi jeigu skauda vidurius, turi nesveikas
kepenas arba kraują užmodytą — tuom laik
imk EGIUTERRO No. 1, nes szitas vaistas
yra kuonopasekmingiausias nuo skaudėjimo
viduriu, lyg daug drugi, priepuolių ir gripų.
Trajaną teippi gali ganti aptiekoje A. G.
Groblaucko, susidedanczia iz 3-devyneriu vi-
sokių augalu ir žoliu. Ją pripažista kaipo ge-
riausią tarp visų kitu trajanku.

Aptiekorius A. G. Groblauckas, kaipo sen-
niai praktikavojantis savo apielinkė, jau yra
zinomas tarp mus tautos Amerikoje, kuris
visada patarnauja atsakancziai pas jį nusida-
vytiems ligoniams. Apart to, kaipo senas
tyrinotojas ligu, gerai jas jau pažis.

Taigi budamas negalėje arba teip kokiam
neramume, kreipkis prie jo.

Adresas:

A. G. GROBLEWSKAS

111 MAIN STR. PLYMOUTH, PA

Puikiausias Lietuviszkas Hotelis

Kaz. Radziewiczias

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.
tuojaus szale Lehig Valles Dipo, po deszine
ranka, einant į miesta.

Tai puikiausia ir szvariausia vieta del
sveteliu ir labai paranki del tu, kurie atkelauja
į Shenandoah, Pa. Apart visokių Arielku ir
alaus turi didelį zoposta pargabentiu iz Eu-
ropos visokių vynu, cigaru, o teipogi prilaiko
visokius valgius ir osterius. Pakelvingi gali
gauti nakvyne ir prieteliskia rodą visame.
Yra tai vienatine ir puikiausia vieta eiela
Shenandoah'e, o kas kartą atsilankys, tas pas
kitus dauzių na eis.

Teipogi parduodu szipkortes ir siun-
cziu pinigus į visas dalis svieto.

DARBININKU BRASZUO KRAUTUVE

KOBRE,

85 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Skrjbeles, Kepures, ir Czeverykai
Vyriszki drabužiai didziausiamie pasi
rinkime.

KUPARAI ir VALIZOS.

Ypatingai daug Kelnu.

Nieks negal matzeme prekę už mus ant
Grand st. padaryt.

Sveikata! -- Jlgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczelluno**. Jo sutoras visada yra pripildytas svieziais tavorais, kuriuos pardavinėja daug pigiau kaip kiti. Užsėdyk pinigus ir su drutik savo sveikatą pirkdamas valgius pas

J. Krauczelluna,

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y

H. VENSKI'O Harmonia Hall

46 Avenue A

tarpe 3-cios ir 4 tos ulyczios

New York.

GERU VYNU, LIKIERU,
ALAUŠ ir CIGARU.DIDE SALE DEL SUSI-
RINKIMU ir SZVENCZIU.BOLIU STALAS ir
BILIARDAS.

Naujasios Knygos:

Aventino neregė — labai puiki istorija iš pirmųjų amžių krikščionystės, su paveikslėliais, prekė 20 centai.

Pirmutinis ballus — komedija viename akte (dėl teatro), labai puiki ir juokinga, prekė 10c.

Idu Sala — labai užimanti apysaka, prekė \$1.00.

„Sventosios Rossijos misijonieriai — labai užimanti knyga, vos dabar išėjo iš spaudos. Kas nusipirks, nesigraudins. Prekė 75 centai.

SZV. KAZIMIERIS, drama 3 aktuose — 10c.

EDGARAS, paraszta kunigo Juodyziaus. Kožnas lietuvis tą knygą privalo turėti, nes joje gražus pamokinimai ir išsaiskinimai šiądieniniu įvairiu prieštikėjimiskiu dalyku. Prekė \$1.00.

Szita knyga galima gauti ir pas kun. Juodyziu, rasant ant szio antraszo: Rev. Dr. Juodyzius, St. Joseph's Church, Walnut St., Oshkosh, Wis.

„KATALIKAS“

Lietuvizskas sanvai-
tinis laikrasztis.Iszeina Chicago, Ill.
Kasztuoja ant me-
tu \$2.00Norinti uzsisrazyt,
turi adresuoti:

J. M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan st., Chicago, Ill

Tikrai gryna

altorianus Vyna

GAUSITE PAS

Barnston Tea Co.

6 BARCLAY STR.

New York'e.

Importuoja jie rusisz-
ka arbata, kava ir vi-
soki vyna.

Prie visu Lietuviu, Moteriu, Vyru, Jaunu ir Senu Amerikoje.

Garsusis profesorius Ed. C. Collins, gydytojas, prietelis beturcijų, gelbėtojas sergancizijų nuo skausmų, kuris jau tukstancizius ypatų nuo mirties išgelbėjo,

AUKAUJA

kiekvienam serganciziam savo vienatini, naują ir geriausį gydymosi būdą nuo visokių ligų ir savo turtu bei žodžiu gvarantuoja

UŽ GREITA IR

PASEKMINGA ISZSIGDYDYMA
„KAD PASVEIKTI“.

Tukstanciziai nelaimingųjų sunkų, beturcijų ir turtingų žmonių iš visų pasaulės kraštų per laiszkų bėga prie profesorius Ed. D. Collins, 140 W. 34 St., New Yorke, kad patandyti jo naujo ir pasekmingiausio gydymo ligų būdo.

Del persitikrinimo ozia paduodam
kelis jam raszytus laiszkus:

MINNEVILLE, PA.

Per 30 metų sirgau liga, kuri įvairūs gydytojai gydė, bet nieko nepalėjo nuveikti. Jaudamasis jau arti mirties, kokiu ta! budu laikrasztį radau prof. Ed. C. Collins apgaršinima, apie jo naują gydymo būdą. Tuoj pas jį nurasziau; po kelių svaitčių man truputi pagerėjo ir sziandien jau visizskai pasveikau.

Profesorius Ed. C. Collins ne tik ką mane nuo ligos išgydė, bet ir nuo mirties išgelbėjo. Dieve, jam užmokėtie už jo stebuklingą gydymą.

T. SAUFANABOVICZUS.

CLARK CREEK, UTAH.

Visizskai mirtinai buvo sergantis, nes turėjau vidurinę ligą. Kenčiau neapsakomai. Kiek gydytojams ir aptiekoms išmokėjau pinigų, bet nieks nepagalėjo. Nė vienam gydytojui jau neteikiau, bet vieng svki perkalcizian apgaršinima apie prof. Ed. C. Collins, New York. Toll gyvenama jam parasziau. Tuokart patį persitikrinau, kuomi prof. Collins yra, nes po kelių svaitčių jis mane vi-

Rasant pas daktarą, galit raszyt lietuviszkai, ant tokio antraszo:

Prof. ED. C. COLLINS, 140 W. 34 St., NEW YORK.

Prof. Ed. C. Collins.

siszkal išgydė, Prof. Collins gydymą galia pavadinoti stebuku.

MARY KACZUR.

SILVER LAKE, MINN.

Su didėliu džiaugsmu prasziuo, juog profesorius gydytkos msvaitę ir jaunystės spēkas jau visizskai sugrizino. Turėdama jau per 60 metų, ant sveikatos buvau nuopuolis ir krutinė skaudulį turėjau. Ejau pas visokius gydytojus ir nė vienas mą nepagalėjo. Izskaizies laikrasztį apie prof. Ed. Collins, nusidriau pas jį. Profesorius mane nauju budu per du ir puse mėnesio gydė ir sziandien jauciuosi netik sveiku, bet, tarai, ant 30 metų jaunesniu. Su sziuom profesoriu Ed. C. Collins audu padėkavong už pagrazinimą mą sveikatos. JUOZAS VITKELI ir pati.

CHICAGO, ILL.

Neturiu tiek žodžių dėl padėkavojimo prof. Ed. C. Collins už jo pasekmingas gydyles ir rodas. Nuo ligo laiko turėjau kryžinį skausmą, kad dirbti nepalėjčiau. Turėjau daug gydytojų, bet viskas buvo veltu. Kožnas gydytojas mano ligą vis kitaip vadindavo ir nė vienas neszgydė. Po svartuojimai-gi prof. Ed. C. Collins

gyduolį, antyk mą palongėjo ir sziandien esu sveiku žmogum. Kiekvienam serganciziam pritariu nusiduoti pas prof. Collins. FR. PIETRASZAK.

ATMINKITE! juog prof. Ed. C. Collins tasai naujas gydymo būdas yra su nieku nesulyginamas ir tik tie, kurie serga, gerai žino apie stebuklingas gydyles ir išgydymo gyduoles.

DEL VISU I Žmonių ligos sziandien buisiai prasiplatę, o tai vis todėl, kad perka kokias patentuotas gydyklas arba eina pas bent fuzerius gydytojus ir pas tokius pagalbos meldžia. Pertat prof. Ed. C. Collins kiekvieną sergantį pas save kviecia ir praszo atsakyti ant szių užklausimų:

Ar gerai girdi?
Ar eini niekyn?
Ar turi neuralgiją?
Ar tavo lietuvis cizytas?
Ar odes niebė?
Ar esi visada nuilsusia?
Ar turi skaudulį galvoj?
Ar per daug szirdis musza?
Ar turi skaudulį anasvo ir kryžinų?
Ar esi neramybė?
Ar turi pustės ligą?
Ar sergi ant nervų?
Ar sergi gumbu?
Ar lengvai gali dusuoti?
Ar pliva po valgiu skauda?
Ar turi sanariuogę gelimą?
Ar turi ant kuno kokius nors papuskus?
Ar turi sergancizį paczią ir vankus?

Prof. Ed. C. Collins užsiėmimas yra: Kožnam serganciziam rasitu ar asabiskai duoti roda ir pagal norą visizskai išgydyti ir atnaujinti spēkas.

Prietelystė, kantrybė, inteligentizkumas, sąjauimai, greitas prisitarnavimas, ant galo jo neaprazomas gerumas, yra priezistimi, juog ne dykai prof. Ed. C. Collins visi priminė

GVVASTIES GELBETOJUM.

Geriausias sztoras pirkimui savo reikalu,

"The Oldest and Most Reliable" Gorman's

ESTABLISHED 1857

229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Vis tiek, ko jus pirkti norit, bile kokio daikto, naminiu reikmeniu, groceriu, drapanu del vyru, moteriu arba vaiku, jus visuczes rasite czionai tobulą paskyrą ant zemiausiu, kaip tik galima, prekių.

KRAYON PORTRETAI.

Mes apsiimam pagatavoti crayon portretą, didumo 16x20 colių, ant Card Board už 10 dol., ant Camas už 25 dol.

Atsineskit savo fotografiją ir duokit savo abrožą padarydinti. Jus nebusit priversti bile kokių tavorų pirkti, o atsiimsit tikrai savo crayoną.

Pasiziurekit lange artista bedirbant.

JOHN J. GORMAN CO.

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

DIRVA—ZINYNAS.

EUROPOS INTELIGENTU SVARBIUSAUS LAIKRASZTIS
FORMATE KNYGOS.

Talpinasi straipsniai garsiausiu masu rastininku. — Prekė ant visu metu 2 dolieriu, o kiekvienos atskirtumknygos (viso 4 knygos) 80 centu. — Pinigams siusti ir raszyti gromatoms toks antrazas:

REV. A. MILUKAS, SHENANDOAH, PA.

UŽDETA PER 30 METU.

Adam Schulz Son

Karpetu, naminiu daiktu ir reikmeniu

parduodam ant lengvu issiderėjimu.

MES ISZREDYSIME
JUSU NAMA UZ \$1.00
ANT NEDELIOS.

ADAM SCHULZ SON
267-271 GRAND STREET
szakine kupczystė
225 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.

5%

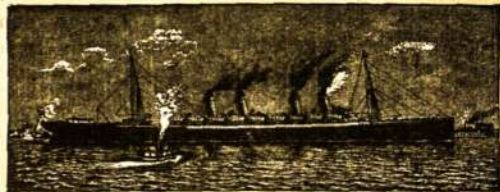
atpiginam skaitlyto-
jams silto laikraszcio,
jeigu perkant laikrasztis parodomam.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1848 meta

Name Staats—Zeitung, prie uždėdavimo ant Brooklyno tilto, New-York

Sinucziame pinigų į visas dalis svieto pigel, saugel ir greitai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPO
Bankoje savo visados laikome daugybę pinigų del iszmainymo, kaip ta.
Maskolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko į Bremą ant Expreso	\$38.00, ant regulariszko	\$34.00
" " " į Hamburgą ant Expreso	\$38.00, ant regul.	\$32.00
" " " į Antverpą	\$34.00, ir į Rotterdamą	\$37.00
Isz Bremo į New Yorką ant Expreso	\$38.50, ant regular.	\$34.00
" Hamburgo " " " " "	\$38.00 " "	\$35.50
" Antverpo " " " " "	\$38.50, isz Rotterdamo	\$38.50.

Dabar sinucziame pinigų tistog į namus.

100 rublių už	\$52.50	50 rublių už	\$26.50,	40 rublių už	\$21.25
80 " " "	\$16.00	25 " " "	\$18.88	20 " " "	\$10.75
15 " " "	\$8.12	10 " " "	\$5.50	5 " " "	\$ 2.88

Dėlei arteanės žinios raszyk į

BISCHOFFS BANKING HOUSE

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Neđėlioje Banka atvira nuo 10 iki 12 adynai.

Lietuviszka Aptieka

— ir —

Brooklyno Paczta

(S. S. No. 23.)

Jus galit czion pirkti visus europiszkus neiszdirbtus aptiekos tavorus, teip-pat parsisiudintą

tikra lietuviszka Trajanka.

Liekoriszku receptu sudejimas musu ypatiszkas uzsiemims.

Parsisiudintos tikros lietuviszkos Trajankos,

į lt. 25c., 10 lt. \$5.00.

Didžuvies kepenu aliejaus vynu su salykla laukinių vyznių ir hypophora, dėl nesveiko kraujo, dėl nusilpnėjusio striaivėjimo, dėl skilvio padrutinimo ir padidimo valgio noro, 75c.

Musų pirkėjai pasidžiaugia visų smagumu, kuriuos musu paczta suteikia.

Money orderius ir registravotas gromatas galite siusti isz czionai.

R. M. & P. ULLRICH.

Pharmacists,

64 Grand St. Brooklyn N. Y.

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH